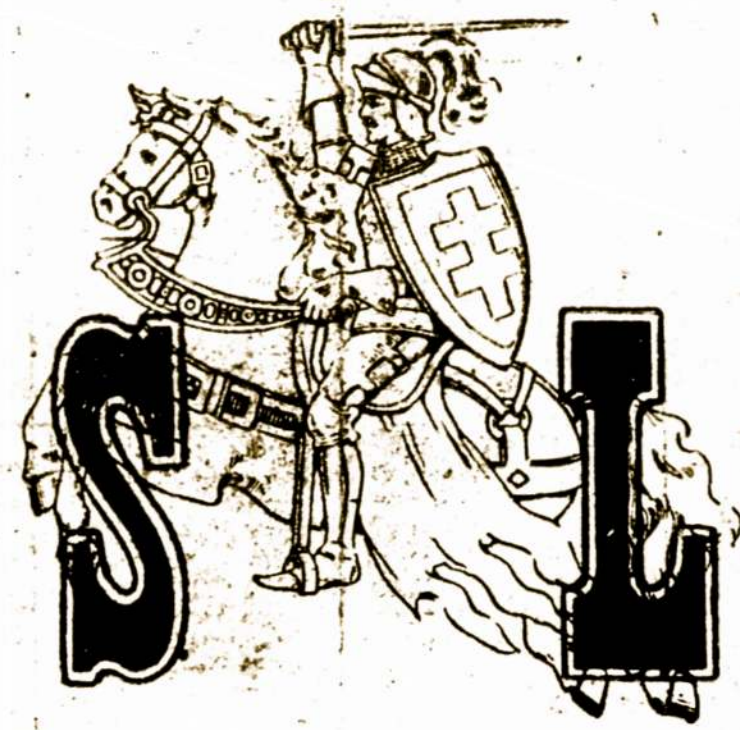

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 1

PHONE PARK 6407.

WORCESTER, MASS., 4 d. Sausio (January), 1923 m.

KAINA 5 CENTAI.

Vol. IX.

BALTIC-AMERICAN DRAUGIJA PRAŠO SUVIEN. VALSTIJAS UŽTART LIETUVĄ KLAIPĖDOS REIKALUOSE, AMBASADORIŲ TARYBOJE.

Rusija žada nepripažinti tarkininkų nusprendimą Klaipėdos jei jai tame sprendime nebus duotas balsas. Lausannos konferencija dar laikosi. Anglijos ir S. Valstijų protestas Egiptui. Ispanijos studentų straikas. Skolų atlyginimą perduos tarptautiskam teismui. Francuzija užgrėbs Vokietijos girias.

PRAŠO UŽTART LIETUVĄ DĖL KLAIPĖDOS.

New York, N. Y. Baltic-American draugija įteikė valstybės sekretoriui Hughes prašymą kuriame prašoma Suvienytų Valstijų valdžios užtarti Lietuvą ambasadorių taryboje, kuri svarsto Klaipėdos klausimą Paryžiuje. Prašoma panaudoti savo įtaką ir tarybai patarti, kad Klaipėda pripažintų Lietuvai.

Baltic-American draugijoj yra daug įtakingų profesorių taipgi ir prof. Bender, kurie savo autoritetu daug prisidėjo išgavimui Lietuvos pripažinimo Suv. Valstijose.

RUSIJA ŽADA NESUTIKTI SU KLAIPĖDOS NUSPRENDIMU.

Moskva, Rusijoje. Užrubežių reikalų ministras Maksim Litvinov pasiuntė raštą Anglijos, Francuzijos ir Italijos ministerijoms, paaiškinant, kad Rusija nepripažinti ambasadorių tarybos nusprendimų Klaipėdos klausimo, jeigu tame sprendime Rusijai nebus suteiktas balsas, kadaigi Klaipėda esanti svarbiusi vartai išgabnimui Rusijos girių.

LAUSANNOS KONFERENCIJA DAR LAIKOSI.

Lausanna, Šveicarijoje. Nors Anglijos, Francuzijos ir Italijos atstovai išvažiavo namo, tai likusieji vistiek veda derybas tarpe savęs. Didžiausias trukšmas eina tarp grekų ir turkų dėl krikščionių apsigyvenimo turkų teritorijose. Anglija pastaromis dienomis įteikė konferencijai savo raštą per Grekijos atstovus, kuriame paaiškina, kad ji ne paves turkams aliejaus šaltinius Mosule.

ISPANIJOJ STUDENTŲ STRAIKAS.

Madrid, Ispanijoje. Už netvarką gatvėje, policistas apmušė vieną universiteto studentą, už tai keršijanti kiti studentai apšaukė generaliską straiką visoje Ispanijoje, ir straikas kasdien užima naujas mokyklas. Madride, Barcelonoj, Valodolide, Salamance, Sevillej ir Sarago-se studentai naktimis rengia dideles demonstracijas ir gatvėse parodas su degančiomis žvakėmis, reikalaudami nubasť policistą už apmušimą Madrido universiteto studento.

S. V. IR ANGLIJOS PROTESTAS EGIPŲUI.

London, Anglijoj. Egiptu valdžia išleido įstatymą, kuriuomi uždraudžiama svetimtaučiams mokslininkams tyrinėti įvairias liekanas ir istoriskas vietas. Kadangi ten dabar yra daug Anglijos ir Suvienytų Valstijų mokslininkų su tyrinėjimų tikslais nukeliavusių, tai šios šalys Egipto valdžiai pasiuntė protestą, grumojantį ištraukimu iš Egipto visus savo turtus ir tuomi nupuldymu vietinę pramonę.

RUSAI NESITRAUKIA IS MONGOLIJS.

Washington, D. C. Visi ikišiol besitarimai ir Chinijos reikalavimai pasitraukimo rusų iš Mongolijos, nedavę pasekmių, nes rusų igaliotinis Jafe pasakė, kad chinų reikalavimas užleisti jiems rytinį geležinkelį nėra galimu išpildyti, kadangi šis geležinkelis yra labai svarbus susinešimui su Chinija, o naujo geležinkelio nutiesimas Rusijai nėra dabar galimas dėl pinigų stokos.

PERDUOS BYLA TARP TAUTISKAN TEISMAN.

Washington, D. C. Iš daugelio bylų prieš Vokietiją, pirmutinė bus perduota tarptautiskam tribunolui, kad tas nusprėstu skundą vienos Pittsburgo firmos "Pittsburgh Plate Glass Co.", kuri Vokietiją skundžia reikalaujant atlyginimo dviejų milijonų doliarų už sunaikinimą jos fabriko Belgijoje, laike pasaulinės karės. Vasario mėnesyje tam pačiam teismui bus įteikta dar dvi tokios bylos.

UŽGYNĖ IGABENT KORNUS IS RYTŲ.

Springfield, Ill. Valstijos gubernatorius Small uždraudė Illinois valstijon igabent kornus iš Maine, New Hampshire, Vermont, Massachusetts, Rhode Island, New York, Pennsylvania, Ohio, Michigan ir Connecticut valstijų, kadaigi pirkliai skundžiasi, jog iš šių valstijų pirkdami kornus gauna juos sudygiusius.

DĖL ANGLIŲ STOKOS UŽDARO MOKYKLAS.

Woonsocket, R. I. Miesto mokyklų direkcija prisakė uždaryt visas mokyklas, kadangi miestas negali gauti anglių mokyklų apšildymui,

nesimato, kad anglių krizis mažėtų. Po tam laikui, kada anglių šiek tiek atsiras, mokyklos bus atidarytos, bet mokiniu valandos bus žymiai suretintos.

NUODINA MOKYKLOS VAIKUS.

Waukesha, Wis. Miesto taryboj ir mokyklų direkcijoj eina didelis bruzdėjimas suradimui atsiradusios priezasties nuodinimo vaikų Vernon mokykloj. Vieną dieną susekta įdėta nuodu į vienos mergaitės dežutę, kurioje ta buvo atsinešusi pietų, gi antrą dieną kitos mergaitės dežutėj atrasta įdėtos užnuodytos pirštinės. Manoma, kad koks nepilnaprotis iš vaikų tarpo tuomi užsiima.

AMNESTIJA POLITIKIEM KALINIAMS.

Washington, D. C. Prezidentas Harding pasirašė amnestiją dvylikai politiskų kalinių, kurie sumta laike pasaulinės karės už įvairius prasikaltimus prieš įstatymus, priimtus karės metu. Šita amnestija valdžios duota kaliniams kaip dovana kalėdų ir naujų metų. Bet tas dar nereiškia, kad tokia kalėdų ir naujų metų dovana yra skiriama visiems šios rušies prasikaltėjams.

LENGVA LIKTIS MILIJONIERIUM.

Moskva, Rusijoje. Maskvos gatvėse dabar pardavinėjama Suvienytų Valstijų cigaretai po vieną milijoną rublių kiekvienas ir tokiu budu nusivežs kas pakelį cigarečių, trumpu laiku gali liktis milijonierium. Per eitos savaitės paskutinėse dienosose bolševikų rublių kursas buvo nušokęs iki 35 milijonų už vieną S. Valstijų doliarį, paskui pakilo iki 27,000,000.

PASELPOS LAIVAS TOLIMIEMS RYTAMS.

New York, N. Y. Iš čia išplaukė laivas "Sabotovan" į Grekiją, kuris išgabeno 7000 tonų įvairių valgio produktų ir drabužių, daugiausia miltų ir visokio pavidalo kornų, kaip pašelpos Grekijon sugabentiams iš Turkijos krikščionims pabėgėjams. Išplaukiantį laivą palaimino episkopalų vyskupas Herbert, kad laimingai nuplauktų į Grekijos portus.

DRASUS UŽPUOLIMAS.

Cleveland, Ohio. Ginkluoti plėšikai pasekė iš bankos gabenantį pinigus Ferry Cap & Screw Co. peimasterį, ir tam įėjus savo kantoran, šie įpuolę paskui jį nugazdino revolveriais ir pasigriebė iš banko pargabentus \$20,000 išmokėjimui darbininkams algas, pasmuko. Policija, kaip ir visur, dabar tik degtinės jiesko, plėšimų visai nepaiso.

RENGIA ARMENAMS PASKOLA.

Washington, D. C. Kongresas svarsto prezidento Hardingo įteiktą prašymą paskolyt \$20,000,000 įsteigimui armenams kolonijoj Sicilijoje, į šiaurę nuo Aleksandretta. Toks prašymas prezidentą pasiekė iš Lausannos konferencijos, kur negalint surast būdą aprūpinti turkų persekiojamų krikščionių, nutarta įkurti armenų kolonijas.

ANGLIJOS KARIUMENĖ PRIE RENO.

London, Anglijoj. Anglija dabojimui iš Vokietijos paimtų užstatant Reno aplinkų, kurias Versaliaus sutartis pripažino tarkininkams užstatu kol Vokietija išmokės kontribuciją, laiko dabar 552 oficerius ir 8138 kareivius, kurių palaikymas Anglijai parsieina už praėjusį pusmetį 54,658,000 svarų sterlingų (\$270,000,000).

SIUNTE DEGTINĖ LAIKRAŠIUOSE.

Chicago, Ill. Per kalėdas agentai susekė, kad iš parubežių atsiunčiamų Kanados ir Meksikos laikraščių pundoose yra įvyniota stiklinės dudelės, kurių kiekvienoje buvo iki 10 ufečių tikrosios degtinės. Šeši agentai, parduvinėjanti šituos laikraščius, policijos tapo areštuotais už perėmimą "užginto vaisiaus" ir bus traukiami teisman už prilaikymą kontrabanods.

NAUJOS MADOS SOVINISTAI.

New York, N. Y. Taip vadinama "susivienijusių patriotų draugija (Allied patriotic society)" įteikė miestu valdžiai reikalavimą, kad New Yorko gatvėse būtų užginta žmonėms kalbėtis svetima kalba, vien angliškai. Taryba perskaičius reikalavimo raštą, įmetė jį

gurban, paaiškinant, kad užgynimas svetimų kalbų gatvėse būtų tai laužymas konstitucijos.

ANGLIJA GRAŽINA SAVO LAIVUS.

Malta. Prasidėjus vakarinių tarkininkų ir turkų konferencijai Lausannoj ir dalykams neblogiausia einant, Anglijos laivai buvo ištarukti iš Dardanelių į viduržemines jures, bet dabar konferencijai "susidomėjus", Anglijos kariškoji valdžia prisakė visus laivus gražint Dardanelių link. Admirolas Robeck su keturiais skraiduoliais jau išplaukė.

NUBAUDE UŽ NESILDYMA NAMU.

New York, N. Y. Jokubas Zalatorov (rusiškas žydas) teismo tapo nubaustas \$600 baudos už tai, kad nesildė savo apartamentus, pasiteisindamas, kad negali gauti pirtk kuro. Kadangi atsikė mokėt baudą dėl neturėjimo pinigų, tai teismas pakeitė baudą ir pasiuntė jį dviem mėnesiam į kalėjimą su pasarga, kad jeigu iš kalėjimo parėjęs neduos savorandauninkams šilumos, tai bus nubaustas aštriau (reikia atmint, kad teismas už miršo, jog už 2 mėnesių ir be šildymo bus jau galima apsieit).

SUSAUDYS NARUTAVIAUS ŽUDIKĄ.

Warsava, Lenkijoje. Niewiadomski, kuris nušovė pirmąjį Lenkijos prezidentą G. Narutowicz, praėjusioj subatoj teismo tapo pamerktas sušaudymui. Jį teismas pripažino kaltu dviejuose laipsniuose: kaip žmogžudį ir kaip anarchistą, pasikėsinusi ant valdžios. Jis bus sušaudytas atėinančioj seredoj, Sausio 10 dieną.

ITALŲ KARIUMENĖJE SUKILIMAI.

London, Anglijoj. Toruniui sukilo du garnizonai kariumenės ir miesto gatvėse sukėlė muštynes su dabartinės valdžios šalininkais. Apie 2000 kareivių su ginklais išėję į gatves, susidarė barikadas iš senų bačkų ir kitokių padarų ir baldų, ir laukia mušio su lojalistais. Ant namų sienų iškabinta vėliava su užrašais "šalin Musolini su savo valdžia".

ZUVO PAVIEČIO KOMISORIOUS.

Mashfield, Wis. Paviečio komisorius Chapman gavo pašto siuntinį kurį atidarant eksplodavo jame buvusi bomba ir Chapman'ui nutraukė ranką. Nuo skausmo sužeistasis į antrą dieną numirė. Bomba buvo atsiuntęs ukininkas Magnuson, kuris kartu su savo 18 metų sunum tapo areštuoti.

ISTREMS PALIUOSUOTUS KALINIUS.

Washington, D. C. Iš paliuosuotųjų kalinių kalėdų ir naujų metų šventėm, aštuoni "aidoblistai" bus ištremiti iš Suvienytų Valstijų, kaip nepageidaujami elementai, įzeidusie valstybę laike karės. Jiems paliepta pasirinkti sau kitą gyvenimui vietą užrubežiuose, bėgyje dviejų mėnesių.

LAUKIA DEIMANTO JIESKOTOJŲ.

Paramaribo, Holandijoje. Apie 60 mylių nuo čia "laimės jieskotojai" surado septynis brangios vertės deimantus tik vienos savaitės bėgyje. Dabar čia laukiam daugybės žmonių atkeliaujančių iš tolimų aplinkų, kurie dasigirdė apie pirmųjų laimę, skubinsis čia surast didelius turtus. Tikimasi taipgi, kad netrukus susitvers sindikatas įrengimui kasyklų, tai žemė visur brangsta.

SEPTYNIOS DARBO VALANDOS BULGARIOJ.

Sofia, Bulgarijoj. Bulgarija priėmė įstatymą, kuriuomi įvedama septynios valandos dienos darbo visiems kantorų darbininkams ir tarnams, vieton ikišiol buvusių aštuonių valandų. Darbai bus pradedami 8 valandą ryto ir baigiami 3 valandą po vidurdienio dvyliktai, išimant dvi valandas pietums. Dabar, ten prasidėjo agitacijos, kad ir kitos rušies darbininkams būtų mažinamos valandos.

SUDEGĖ TRISDEŠIMTS ŽMONIŲ.

Kansas City, Mo. Čia ištiko didelė eksplozija miltų malune "Shreiber Flour Mill Co." Kihus gaisrai visi išėjimai greitai liepsnos buvo užimti taip, kad gelbėjimasis malune dirbusių darbininkų algas 10%. Tas paliečia 1500 žmonių ir todėl trisde-

šimts žmonių sudegė ir daugelis pavojingai apdegė. Apdegusiųjų ir kitaip sužeistų tikras skaitlius dar nėra žinomas.

NAUJA ITALŲ EMIGRACIJA.

Buenos Aires, Argentina (pietinė Amerika). Paprastai italų emigracija buvo didžiausia į Suvienytas Valstijas, bet čia įvedus įstatymą, aprubežiuojantį ateivystę, dabar italai ėmė emigruot į pietinę Ameriką. Prieš pat kalėdas į Argentiją laivai, kurie atgabeno nos priplaukas atplaukė 5000 Italijos emigrantų.

SAUDYNĖS MEKSIKOS KONGRESE.

Mexico City, Meksikoje. Atsidiarius Meksikos kongresui, tuojaus kilo bariniai tarpe kooperatistų ir konstitucionalistų, kurių vadai pirmiausia išsitraukė revolverius pradėjo šaudynes, nuo jų ne atsilklo ir jų pasekėjai. Šaudynėse mirtinai sužeista kooperatistas Castillo. Kongreso posėdis tuojau tapo uždarytas.

DETEKTIVAI GAVO ATLYGINIMĄ.

New York, N. Y. Federališkas pačtas išmokėjo detektivų biurui \$1000 kaip atlyginimą už suėmimą vagių, apvogusių pačtą 1921 metuose, kuomet paglemžta registruotų siuntinių už du milijonų doliarų.

IŠ DARBO LAUKŲ.

Somerworth, N. M. Great Falls Mfg. Co. spaudintais plakatais paskelbė, kad leis darbus po 54 valandas per savaitę, kad galėjus išpildyt gaunamus užsakyimus. Ikišiol čia dirbta po 52½ valandas. Už 1½ val. darbininkams bus mokama viršlaikas.

New York, N. Y. Spaustuvų darbininkai priėmė siulomas išlygas, kuriomis pakeliama algos iki \$50 per savaitę, ir nubalsavo, neskelbt straiką, prie kurio buvo besirengę.

Knoxville, Tenn. The Brookside verpykla savanoriai paskelbė, jog nuo naujų m. pakelianti darbininkams malune dirbusių darbininkų algas 10%. Tas paliečia 1500 žmonių ir todėl trisde-

KORESPONDENCIJOS IŠ LIETUVOS.

Ziemos stovis Lietuvoj.

Kaunas. 4 Gruodžio, bet žiema Lietuvoj kol kas buvo lengva, didelių šalčių ikišiol dar nebuvo. Nestorai pasnigo 26 Lapkričio, o vakare 27 Lapkričio pradėjo kiek stipriau šalt, bet po trejato dienų šaltis vėl buvo visai atpuolęs. Šiandien (4—XII) šaltis jau žymiai stipresnis, bet Nemunas tuom tarpu dar teka, nors ledai plaukioja gana tankūs. Jei šaltis neatpuls, tai Nemunas už dienos kitos, turės sustot.

“A. L.” Korrespondentas.

Vėl atvežė litų.

Kaunas 4—XII—1922 m. Ikišiol Lietuva iš Pragos jau yra gavusi ne vieną transportą nuolatinių litų, bet gaudavo tik smulkiųjų, nuo 1 iki 50 centų.

Šiomis dienomis jau atvežė ir stambesnių ženklų po 1, 2, 3, ir 5 litus.

Lietuvos žmonės savuosius pinigus sutiko labai prielankiai ir dabar litai jau įeina savo normaliskam stovini, todėl galima laukt pagerėjimo krašto padėties. Duona jau ir dabar kiek atpig, nes ikišiol juodos duonos už kilogramą buvo mokama 44—46 centai, o dabar jau kainuoja 36—38 centai; rugių pudas 3—4 litai, čeverykai (kamašai) 30—45 litai ir t. p.

Darbininkų, o ypač žemesniųjų valsybės įstaigų tarnų padėtis kol kas beveik nepagerėjo, nes jiems mokama mažos algos, vos po 40—70 litų mėnesin.

Kauno Lietuvis.

Papilis (Biržų apskritys). Šis miesčiukas kaip ir kiti, paskendęs laisvos Lietuvos nuodoose, degtinė, kuri visados atsižymi savo vaisiais. Štai ir 27 dieną Lapkričio Papilio miestelio gyventojas J. Baltušis 28 metų amžiaus, gana pasigėręs, pargyžo namon. Tėvas patikęs pradėjo išmėtinėt, t. y. bartis už eikvojimą grūdų ir kitų produktų pragėrimo tikslams ir minėtam, Baltušui kaip tokiam, nepatiko tėvo išmėtinėjimai, paėmęs kirvį smogė tėvui į galvą, kuris ant vietos krito. Paskiaus pamatęs ką padarė, ėmėsi darbo; paslėpė tėvą po lova ir vėl nuėjo į gertuvę, bet kaimynas pajautęs kad kas tai atsitiko, pranešė milicijai ir kada milicijantas nuėjo prie jo namų, tai jis nusekė paskui ir nesirodęs milicijai nuėjęs savo kutėn pasikorė. Tai matot kokios pasekmės Lietuvos degtinė.

J. Guligauskas.

Kvotiniai nemokantiems Lietuvių kalbos.

Kaunas. Lietuvos valstybinėse įstaigose, o ypač prie geležinkelių tarnauja nevisai mažas nuošimtis tarnų ir žemesniųjų bei augštesniųjų valdininkų kitataučių, rusų, lenkų ir nutautusių lietuvių, silpnai mokančių ir visai nemokančių lietuvių kalbos, užimančių raštininkų, net tarnybų viršininkų vietas.

Turintiems reikalą lietuviams su tokiais valdininkais prisieina kalbėt svetimą kal-

ba—rusiškai ar lenkiškai (daugiausia rusiškai).

Dėl tokios aplinkybės esant daugelyje geležinkelių kontorose silpnai mokančių ir visai nemokančių lietuvių kalbos geležinkelių raštinėse bei kabinetuose labai įsiųvyravo svetimos, ypatingai rusų kalba.

Matant tokį negeistiną apsiereiškimą nenutautusieji ir mylintieji savo kalbą lietuviai (labiausia grįžusieji iš Amerikos mūsų tautiečiai) piktinasi ir per spaudą ir šiaip žodžiu pradėjo kelt savo protestus. Tie protestai nepasiliko be pasekmių. Šiomis dienomis (2 Lapkričio ir anksčiau) Kaune geležinkelių valdyboj buvo nemokantiems lietuvių kolbos kvotiniai (egzaminai). Tam tikra komisija išklausinėjus silpnai mokančius ir nemokančius lietuvių kalbos geležinkelių, įsakė jiems per 6—8 mėnesius butinai išmokyti gerai lietuviškai kalbėti, o neišmokusieji bus paliuosuoti.

Seniai reikėjo taip padaryti tai ikišiol jie jau butu ir išmoko, o kai ikišiol iš jų netik kad niekas nereikalavo valstybinės kalbos mokėjimo, betgi dar ir patys lietuviai uoliai padėjo ruri rusifikacijos darbą, tai rusai bei visoki nutautėliai valstybės kalbos nematė jokio reikalo nė mokintis, ir staciai iš jos tyčiojosi.

Lietuvos Sunus.

IŠ LAIKRAŠČIŲ.

Alytus. Sulyg įstatymo, Alytaus apskrityj bus išparceliuoti šie dvarai:

1. Priklausius Edvardui Bondzei (De Bonze) Mastaltavičių dvarą ir Liudvinauvo palivarką.
2. Priklausius Drazdinams Kudrėnų dvarą su visais šio savininko palivarkais ir atskirais sklypais.
3. Priklausius Bl. Genušauskui Zaleskaučiznos dvarą.
4. Priklausius Chlestauskui (Chelstauskui) Stackiškių dvarą.
5. Priklausius Julijonui Rakauskui Lelionių palivarką.
6. Priklausius Kareivai Vincui Mardesų palivarką.
7. Priklausius Kulikuskienei Butrimiškių dvarą.
8. Priklausius Kvintienės Juozapavo pal., Veseliškės kol pal. ir Vincentavo pal.
9. Priklausius Poviului Maniukviniui Alovės—Raudonosios dvarą, Bohušiškių pal. visas kitas šio savininko žemes.
10. Priklausius Milvidams Skersnės dvarą.
11. Priklausius Orvidienei (paskutiniu laiku (Guščiui) Babia Guros dvarą.
12. Priklausius Rossechackams Pamušės ir Gudžių dvarus su palivarkais ir atskirais vienkiemiais.
13. Priklausius Raskauskui ipėdiniam Aukštosios—Liškevos dvarą.
14. Priklausius Levui Sienauskui Geišterų dvarą.
15. Priklausius Florijui Skaržinskui Geišterskių palivarką ir Miroslovo miesto piecius.

16. Priklausius Vitoldui Stannevičiui Genaitiškių dvarą.

17. Priklausius Urbanavičiui Stepanavos palivarką.

18. Priklausius Voroneckams Bartuniškių dvarą ir Kieliškių palivarką.

Savininkai tų dvarų laike dviejų savačių nuo skelbimo dienos gali pranešt Alytaus apskritys žemės tvarkytojui, kur jie pasirenka žemės reformos įstatymo neličiamą žemės normą ir tuopat laiku turi apskust jo nutarimą Žemės Reformos Valdybai, įteikdami skundus Alytaus apskritys žemės tvarkytojui.

Kaunas. Gruodžio 4 d. sukako 100 metų nuo pirmojo mūsų dramaturgo Aleksandro Fromo-Gužučio gimimo dienos. Tas svarbias mums sukaktuves mūsų visuomenei priminusios Valst. Dramos Teatro Direkcijos rūpesčiu keliamas gėdulingas a. a. Al. Fromo atminimo pamatinėjimas: Gruodžio m. 3 d. Vytauto bažnyčioje, kur po sumos (prasideda 11 v.) buvo Opeors solistams dalyvaujant, pagiedotas Libera ir kan. Tumo - Vaižganto pasakytas žodis; pačią gi Gužučio gimimo dieną, Gruodžio m. 4 d. Žemaičių Katedroje—Balizikoje šios pamaldos: pagiedotas ekzekvijas (8:30 v. ryto) ir atliktos gėdulių mišios (9 v. ryto), kurioms vargonais grojo muzikos J. Naujalis ir per kurias giedojo Operos solistai. Iškilningas Dramaturgo minėjimas Teatre po 10 dienų.

Kaunas. Gruodžio 9 Kauno igulos bažnyčioj atlaikyta pamaldos paminėjimui trijų metų sukaktuvių nužudymo Sibyro lietuvių batalijono kareivių: Alfonso Naviko, Vytauto Kasakaičio, Jono Malerio, Broniaus Šukevičiaus, Jono Eiduko, Kazio Norvilaičio, Turskio, ir Silevičiaus. Šie kareiviai, gelbėdami Sibyro lietuvius nuo mirties ir bado, pakliuvo rusam-bolševikams nelaisvėn. Atvykus bolševikų vadui Steponaičiui į Čeremuškiną, kur kaliniai buvo alikomi, įvyko pasitarimas to išgamos su rusų-bolševikų vadais, kuriame nutarta nužudyt kaikiuriuos. Pasirašius Steponaičiui šį sprendimą, viršminėti lietuviai ir 3 rusai kareiviai tapo partizanų iššaukti, išvesti į netolimus kapus, kur girti rusai bolševikai, nežmoniškai sukapojo juos kardais. Minėti kareiviai buvo labai veiklūs Sibyro lietuvių batalione, pagelbėdami vientaučiam, ištremtiems, ir mirė už savo tautą.

Griškabudis (Šakių aps.). Vietinis klebonas prieš rinkimus varė agitaciją bažnyčioje, prizadėdamas visiems, kurie balsuos už krikščionisdemokratūs, žemiškas gėrybes, o po mirčiai dangaus sklypelį. Po rinkimų grasi-no balsavusius ne sulyg jo valios, atėmimu privilegijos laidot lavonus šventoj vietoj.

Sintautai (Šakių apskr.). Lapkričio 12 d., Sintautuose įvyko muštynės ties Rinkienės traktierium. Papjauta du vyru: Dėdynas iš Sintautų ir Mažeika iš Išdagų. Nužudytojai tuojau tapo suimti.

AMERIKIEČIAMS PROGA.

Žemės Reforma, Lietuvos ekonomiškos ateities vilnįs bus jau pradėta vykinti pilnai nuo šių 1923 metų pradžios. Šiais metais dar baigiama aprupint žeme kairiška. Ateinančiais metais bus išdalinta 100,000 hektarų dvarų žemės ir dar apie tiek sodžių žemės ir apie 150,000 hektarų valdžios žemės; visa ta žemė sulyg naujo žemės reformos įstatymo turės but išparceliuota ir perleista bežiamiams ir mažžemiams. Įdomu tai, kad Lietuva nenusimena dėl kapitalų, reikalingų tiems naujakuriams. Ikišiol valdžia duodavo tik grūdų ir medžių. Tačiau ir su tokia parama nauji ukiai pasekmingai susikurdavę, pasistatydavo triobas, išgydavo gyvulių. Iš kur, kokiu budu? Iš bankų paskolų ikišiol kaip ir neduodavo. Sekretas bus tur but tame, kad gal beveik visi naujakuriai turi Amerikoje giminių, kurie prigelbsti. Tikimasi, kad iš-eiviai prigelbės saviškiams ir ateityje. Tokiu budu savaimi išsiriš svarbiausias klausimas naujų ukų finansavimo.

Bet yra kuom ir patiems amerikiečiams užsintere-suot. Lietuvos laikraščiuose skaitome, “kad visoj eilėj dvarų išskirti dvarų centrai su triobėšiais ir plotų žemės iki 80 hektarų. Tokių ukų yra visuose apskrčiuose. Jie skiriami Lietuvos žemdirbams ir amerikiečiams, taigi grįžė iš Amerikos lietuviai turi gerą progą įsigyt Lietuvoje žemes (Laisvė 207 N.)”

Naudingas, sveikas ir patogus sumanymas. Amerikiečiai, laisvės, augštesnės kultūros paragavę, ras gražių vietų savo sutauptyiems pinigams. Jie bus Lietuvoje kultūros nešėjais.

Tie, kurie sugėbėjo čia taupyti rast savo krašto sotų, ramų ir malonų gyvenimais. Daugelio dvarų triobėšiai bus tinkami užvedimui pramonų įvairioms medžio išdirbystėms, malunams, linų vilnų verpiamoms mašinoms, cimento, plytų ir kitų kito-kiams išdirbystėms. Amerikiečiai galės but netik pavyzdingais Lietuvos ukininkais, bet ir jų pramonės pionieriais.

ŠIRDIES BALSAS.

Šiomis dienomis Lietuvos atstovybė yra gavusi tarp kitų laiškų piliečių registracijos klausimu, vieną laišką iš tulo, lietuviu darbininko, gyvenančio Baltimorėje. Kai kurias to laiško vietas čia paduodame:

“Aš dar kad ir negaliu vaziuot į Lietuvą, bet mano širdis gyvena Lietuvoj ir trokšta but jos piliečiu, kad ir užrubežj, nes myliu savo brangią tėvynę Lietuvą.... Labai turiu didelį džiaugsmą, kad sulaukiau tos valandės, kada mano brangi tėvynė iškilmingai pašaukė tapt jos ištikimu sunum; taigi jausdamasis, kaip ištremtas sunus, kaip mažas kudikėlis, sujudintas savo brangios motinos žodžiu, kuri vadina pasiskyti-tikrą vardą, aš tas pats

esmiu, kuris prieš 27 metus aplinkybių verčiamas, su ašaromis bučiuodamas jos žemelę turėjau apleist jos rubežius. O, brangus atstove, pasakyk mano brangiai tėvynei Lietuvai, jog aš esu jos tikras sunus; kaip apleidamas skausmo ašaromis laiščiau žemelę, taip dabar džiaugsmo ašaromis atsi-rūkau bučiuoju jos garbin-gą vėliavą ir turiu garbę tapt jos piliečiu!”

Berekalinga butų kome-ntuot tą laišką. Jisai per daug aiškus. Rupi tik nu-lenkt su pagarba galvą ir gi-liai užsimastyt. Nebent tiek pridėsimė: Laiško rašytojį pažįstame ypatingai; tai paprastas darbininkas žmogus, nėjės jokių klesų, tik išėjęs vargingo gyvenimo mokykla.

Mūsų bočių dvasia, mūsų lietuviškas kraujas ne visada lupomis apšviestunų at-pratrykšta galinga sriove iš paprastos darbininkiškos siliepio. Dažnai toji dvasia širdies. Taip, mūsų liaudis-darbininkai yra tikrieji ser-gėtojai mūsų tautos brange-nybių. Čia ne tai svarbu, kas pirmose eilėse stovi svarbu tai, kur yra didieji šaltiniai mūsų tautiškos dvasios. Mūsų tautoje yra daug širdžių, panašių ano baltimoriečio darbininko

širdžiai. Kaip butų brangu, kad tos širdys butų pagerb-tos, kad jų nepaliestų žiau-rūs ištautėjimo špiegai.

FINASISTŲ TUZAS — IŠ TOJO PABALTIJOS-AMERIKO DRAUGIJON.

Atsovybė gavo iš Pabaltijos-Amerikos Draugijos žinią, jog šiomis dienomis draugiją įsirašęs p.Schwedtman, vice-prezidentas didžiausio banko netik New Yorke, bet ir visoje Amerikoje, tai yra National City Bank'o. Savo laiškė p. Schwedtman taip rašas: “Kol kas National City Bank'as daro labai nedaug biznio Pabaltijos republikose, bet kuri laiką atgal aš jau siuliau ruošti daryt ter-daugiau biznio ir kaipo vien-as iš tam tikslui reikalingų žingsnių galės but mano at-silankymas tuose kraštuose, kai aš keliausiu Europon.”

Gerās tai ženklas kad Pabaltija pradeda parupt net ir stambiausiems pasaulio finansistams.

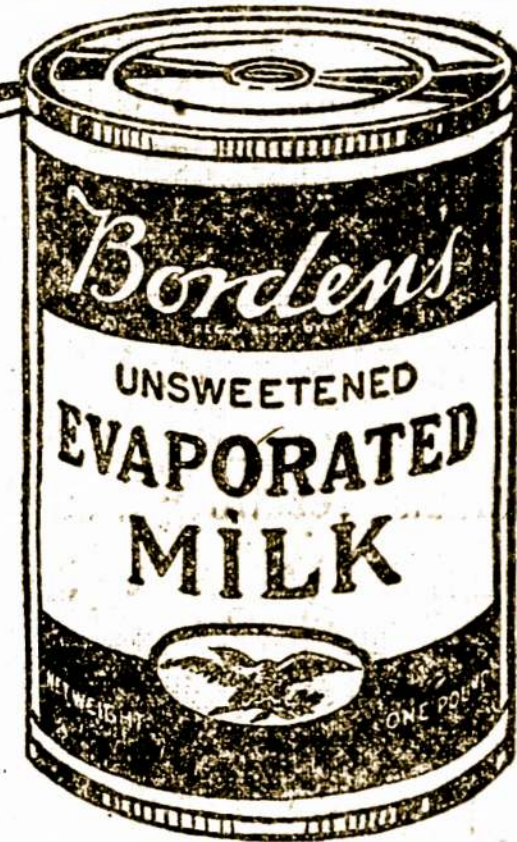
ANTANO ŽEMAIČIO PAVEIKSLŲ GALERIJA.

Siaulių Sąjungos atstovas, mūsų dailininkas Antanas Žmuidzinavičius — Žemaitis praecitos vasaros laiku atliko didžiulės svarbos darbą. Dėl vasaros karščių buvęs pri-

verstas pertraukt savo misi-ją Šaulių reikalais, jisai tą laiką sunaudojo piešimui paveikslų. Apsigyvenęs pas tu-lą amerikiečių farmerj ant Potomac'o upės kranto, vie-telėje garsioje visoje Amerikoje gražumu, savo gamtos vaizdų, p. Žemaitis pagami-no visą paveikslų—vaizdų galeriją iš Potomacio upės ir apielinkių gražiausių regi-nių. Kaip dailininkas-rea-listas ir labai talentuotas paizažistas (gamtos pieše-jas) p. Žemaitis tuose savo paveikluose netik parodė stiprų talentą, savo augštą technikos ištobulinimą-vaisių didžiųjų Europos mokyklų, bet taippat savo savotišką, lietuvišką interpretaciją A-merikos gamtos grožio.

Sausio mėnesyje atstovy-bės namuose žadaną išsta-tyt visi tie paveikslai paro-dai. Tikimasi, kad žymiausi augštieji aferų žmonės at-lankys tą parodą. Tai gal duos progą vėliau išstatyt tuos paveikslus viename iš didžiųjų Washingtono dailos muziejų, gi paskui gal aplan-kyti jė ir kitų miestų muzė-jus.

Nėra reikalo nė aiškint, kad p. Žemaičio paveikslų galerija padės Amerikos visuomenei geriau pažint lie-tuvių tautos kultūrą per jos dailą.

Bordeno Kokybė—Už Tą Pačią Kainą, Kaip Kad Ir Kiti Paprasti Pienai

Bordeno Garuodintas (Evaporated) Pienas toks yra tyras, kaip kad ukės pienas, išdirbamas po aštria priežiura ir inspekcija. Jis prirengiamas žemos temperatūros šiluma, kuri atskiria vandenį garais ir visus blogumus išnaikina, palikdama riebų, smetoninį pieną, kuri liko jame.

TIPIŠKAS BORDENO PERSERĖJIMAS

Pavyzdžiui, kaiminė, iš kurios gaunama pienas yra specialiai prižiurima—egzaminuojama gabij. Tame išsilavinusių veterinarų ir viskas užlaikoma švariai. Jei norėtum gerą pieną, kuris yra abelnai aukštos rusies, pienas skirtingų karvių veislių sumaišomas, todėl ir yra geriausia maisto vertė.

KAIP GROSERINKAS PATARNAUJA JUMS

Bordeno Garuodinto Pieno išdirbimo lėšos nevengtinai augštos, kadangi ekstra pasargos daromos dirbykloj. Bet amerikoniškos šeimyninkės greitai išmoka kokio daikto paprašyt. Ir niekas negali rizikuot pienu, kaipo labiau reikalingu maistu.

Jūsų groserinkas žino tai, ir kuomet jis moka daugiau už Bordeną, negu už kitus pienus, jis visuomet stengias patarnaut savo kostumeriams Garuodintu Pienu, kaipo augščiausios įstaigos. Jiš parduoda Bordeno kokybę tamistai ne už augštesnę kainą. Jus gaunate Bordeno kokybę už tą pačią kainą, kokią mokate už paprastą pieną. Prasykite jo.

The Borden Company
Borden Building,
New York.

Borden's Evaporated Milk

Tyras ukio pienas su palikta smetona jame.

AMERIKOS LIETUVIS

The Lithuanian Weekly published every Thursday

by

M. PALTANAVICIA,

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Yearly subscription: In United States \$2.50
In Foreign Countries \$3.00
Single copies 5 cents.

Advertising rates on application.

AMERIKOS LIETUVIS

Savaitinis laikraštis, eina ketvergais, leidžiamas

per

M. PALTANAVICIA,

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Metinė prenumerata / Sav. Valstijose \$2.50
Kitose valstybėse \$3.00
Pavieniai egzemplioriai 5 centai.
Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata tur. but apmokėta iš augšto.

Entered as Second Class matter September 29 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3 1879.

CHICAGOS LIETUVIAI DEL KLAIPĖDOS
ATLANKĖ WASHINGTONĄ.

Nėra reikalo jau aiškinti kas yra Klaipėda ir ko lietuviai iš jos nori, kadangi tas skaitytojams jau aiškiai yra žinoma, tik liekiai primint, jog Klaipėdos klausimą dabar Paryžiuje riša ambasadorių tarybos konferencija, kuri anksčiau ar vėliau šita klausimą išris, nes, tik jai pavesta tą dalyką užbaigt. Ar tiko Klaipėdos klausimą taip ilgai vilkyt ir jo užbaigimą pavest tokiai įstaigai, tai jau kitas klausimas, kurį galima visai aiškinti ir tik vienaip išaiškinti, kad Klaipėda negali ir neturi būti šiaip ar taip nuo Lietuvos skiriama, bet tiesiog Lietuvai atduota kaip jos savastis, kaip Lietuvos vienintelė prielauka prie Baltiko jurių.

Aną savaitę Amerikos lietuvių laikraščiuose prasikambėjo žinia apie paėmimą ambasadorių konferencijos Klaipėdos klausimą ir kartu raginimai Amerikos lietuvius sustoti ir siųst Paryžių rezoliucijas, reikalavimus ir prašymus, kad Klaipėda būtų atiduota Lietuvai. Buvo patariama ir nurodoma kokia svarba toks Amerikos lietuvių sujudimas galėtų pridurti konferencijoj, ir padidint lietuvių balsų, reikalaujančių gražinti Lietuvai jos savastį.

Paraginimai šitie rodosi nedaug šiūom kartu davę, kadangi jis pasirodė labai uму ir reikalaujančiu greito ėmimosi prie darbo. O mūsų visuomenė nepratusi prie greitumo, ima daugiau laiko, kad gerai apgalvojus ir pasvėrus paties kalbamojo dalyko svarbą. Ir taip buvo dabar. Vienur laukta draugijų susirinkimų, kitur netikėta, kad tokie reikalavimai galėtų ką atsiekt Paryžiuje, lenkų bičiulų butynėje, ir todėl nesiskubino prie darbo, o daugiausia nuo to sulaukta tai kito upo, kuris buvo įtemptas prieš Lietuvos piliečių registraciją. Daugelis lietuviškųjų kolonijų tuom laiku kaj tik ir bruzdė ruošime protesto rezoliucijų ir susirinkimų ir tame visą upą įtemptus, beveik nebuvo ir laiko atkreipt atydą į naują gandą. O tas visgi negerai, nes pralėista be atydos ir paramos labai svarbus momentas.

Vienok nevisos kolonijos tą praleido pro ausis. Pirmūtniai New Yorko Brooklyno lietuviai pa-

siskubino suaukt tam tikrą susirinkimą ir tinkamai apdirbtą rezoliuciją pasiųst ambasadorių tarybai. Dar viena kita kolonija padarė tą patį, o Chicagos lietuvių kolonija, kaip ir visuomet, pdarė didelį šuolį tame reikale, nes apart kitko ant vietos, jie pasiūntė net delegaciją į Washingtoną, kad valdžios centrams gyvu žodžiu išdėjus lietuvių reikalavimus Klaipėdos reikalą.

Lietuvos Informacijų Biuro biulitėne skaitome, kad Washingtonan atsilankė Chicagos ir jos apielinkių lietuvių vardu, valdžiai paaiškino lietuvių troškimus ir reikalavimus prijungt Klaipėdą prie Lietuvos. Įteikė valdžiai rezoliuciją, su kelių šimtų tukstančių lietuvių vardais, prašant Suv. Valstijų valdžią panaudoti įtektę ambasadorių taryboj, ir tame pačiame klausime Klaipėdos prijungimo prie Lietuvos, valdžiai įteikta tam tikras memorandumas.

Ta pati delegacija atlanke ir prezidentą Hardingą, kuriam irgi įteikta tam tikras memorandumas. Po prezidento atlankymui delegacija nuvyko pas pirklybos ir pramonės sekretorių Hoover, kuris išklauses kalbas išsireiškė, kad lietuviai savo žygius turės laimėt ir pats žadėjo pasitart su valstybės departamentu, kaslink Klaipėdos.

Tas parodė, kad į reikalą Klaipėdos atgavimo chiegiečiai atkreipė greitai atydą, ir tame veikė ką galėjo, nesigailėdami nė išlaidų, nė kelionių. Tik gaila, kad kitos kolonijos tame pačiame reikale nespėjo pasidaruot. Vienok ir dabar dar nekenktų Paryžium siųst savo reikalavimus, nes Klaipėdos reikalai dar ne užbaigti, ir nežinia kaip greit užbaigti jie bus, tad kad ir dabar pasiųstos rezoliucijos gal dar galėtų suspėti, ir tada būtų geriau vėliau negu niekad. Į Washingtoną jau nereiktų daugiau niekam keliaut, nes pertankus svečiai tokiose vietose nevisada pagėidaujama, užtai reiktų bet to ir apsieit, su mažomis išlaidomis ir mažiau darbo tame reikale panešant. Momentas labai svarbus ir jį nereiktų praleist su vėjais.

Lietuvos "litas".

Lenkų laikraštis "Gwiazda Polarna" talpina savo korespondento laišką iš Kauno, kuriame pasakojama, kad Lietuvos pinigų "litas" jau pralenkia Sovietų Valstijų doliarį. Sako, kad dar pernai Lietuvoj buvęs žymus pinigas vokiška markė lošė labai svarbią rolę, bet dabar Baltiko valstybėms, o labiausia Lietuvai įvedus savo pinigus, vokiečių markė kaskart netenka daugiau savo vertės.

Eitkunuose Vokietijos muitininkai keliaujančių rygą kiekvieno prašo išmaityti jiems vokiškas markes Lietuvos litus. Sako kad dabar parubežiais vokiečiai gauda Lietuvos pinigus taip kaip kitados gaudė Rusijos auksinius ir sidabrinus pinigus.

Paprastai mainyme pinigai skaitoma šimtas už šimtą. Lietuvoj dabar yra kitaip. Lietuva norėdama atsigint nuo bevertėn einančios vokiškos markės, įsteigė savo pinigus "litas". Lita yra žvarantuoti auksu ir Sovietų Valstijų doliariais, kurių Lietuvoj dabar yra didelė daugybė ir kaskart jie vis dar dauginasi. Litas vertėje lyginasi Sovietų Valstijų 10 centų ir dabar Lietuvoj yra jis vienatiniu pirklybos ženklu.

Apart litų Lietuvoj yra dar daug vokiškų markių ir taip vadinamų "ost-rublių", bet jie tik iki laiku pakenčiami, ir nuo pirmos Sausio 1923 m. bus visai iš pirklybos pašalinti, nors ir dabar vertėje jie yra tik bilijonine dalele.

Lietuvos litas nors skaitosi vertėje dešimčiai centų Suv. Valstijų, vienok jis yra jau didesnis. Pirmoj dienoj vokiškų markių, bet šiadien geležinkelio iždinė Virbalio (Kybartų) stotyje už litą skaito po 350 markių, kuomet už 10 S. Valstijų centų vokiškų markių skaitoma po 280. Perkant markes už litą jų galima gaut 200 stoties iždinėje prieš langelį, kuriame pardavinėjama geležinkelio kelionės bilietai. Tik tuomi geležinkelio iždine ar nedaro klaidą, kokią gali išieit Lietuvai su skriauda, kadangi iš Lietuvos eksportuojami produktai (daugiausia bulvės ir kiaušiniai) Lietuvoj yra brangesni negu Vokietijoj.

Pirkimas liudijimų.

Neseniai kongrese buvo kilusi audra, kuomet prohibicijos vykintojų pareikalauta paskyrimo milijonų doliarų vadinamos blaivybės palaikymui. Reikalauta suma po daugelium barnių paskirta, bet kol tas atsiekt, vyriausis prohibicijos komisorius Haynes buvo išklaušinėtas kam pinigai yra reikalingi. Klausiamasis komisorius, apart kitų reikalų nurodė, kad \$50,000 yra reikalinga pirkimui įvairių liudinių ir liudijimų, su kurių pagalba galima susekt slaptas degtinės voryklas ir pardavyklas. New Yorko kongresmonas Magee pasipiktinęs tuomi paklausė komisoriaus, ar jis nemano tokiais liudijimų perkfoji-

mais laužas tiesas, kuriomis papirkimai yra draudžiami. Klausiamasis komisorius prisipažino, kad apie tai gerai žinąs, bet ir pasiteisino tuomi, kad šiadien toki pirkinėjimai šioje šalyje yra pilnai moderniški, nes juos įvedė karės laikai ir šiadien be jų jau niekur apsieit nėra galima.

Jeigu jau valdininkai prisipažįsta, kad papirkinėjimai šioje šalyje yra pilnai praktikuojama, ir jie patys su tuomi skaitosi, tai ką jau kalbėt apie privatiškas įstaigas, kuriose šiadien daugiau kysių ėmėjų negu patarnavimo! Kaip tik ši šalis susijiminiavo su Europa karės metu, taip ir visi Europos papročiai čia prigijo.

Naujas pavojus.

Dr. R. Copeland, kuris neseniai buvo Europoje, aiškina, kad pasauliui grumoja ligų, ypač holeros ir tifo pavojus, koks siautė 17 amžiuje, kada šiomis ligomis išmirė pusė pasaulyje tada gyvenusių žmonių. Jisai sako, jog sulyg medicinos žinovų surinktų žinių, šios dvi epidemijos siaučia dabar didžiausiu smarkumu ir kaskart užima vis didesnius plotus, ypač Europoje. Holera ir tifus gavesi Rusijon iš Azijos, kaskart vis toliau eina į šiaurius ir vakarus, ir pasiekę jau vidurį Lenkijos, kur dabar kasdien šimtai žmonių miršta. Emigrantai iš ten be pertraukos, aplinkybių verčiami, skaitlingai keliaudami ir užrubežius, tu ligų epidemiją išnešioja, ir todėl reikia tikėtis, kad netrukus ta epidemija pradės savo pjtį ir Amerikos kontente.

Apsisaugojimui šito pavojaus, daktaras Copeland mato tik vieną išėjimą, tai kovą su epidemijomis ant vietos, kad jas ne išleidot toliau. Tam tikslui jis mato reikalingu įsteigt didelius ligonbučius tarp Rusijos ir Lenkijos, su gydyklomis ir biurais įvairių instrukcijų, nurodančių žmonėms kaip reikia užsilaikyt, kad nuo ligų apsaugojus, ir, kaip kovot su apsilankiusiomis ligomis. Dabar jis įsteigė fondą surinkimui aukų tokių ligonbučių steigimui. Iki naujų metų jis savo fondan mano surinkt \$50,000.

Jau atsibuvo Kaune amerikiečių lietuvių "seimas", kuriame priimta rezoliucijos: 1), kad Amerikos lietuvių pirkti Lietuvos paskolos bonai būtų priimami apyvartoti Lietuvoj; 2), ištirt, ar tikrai reiks ne užsiregistravusiems lietuviams laukt 10 metų, kad įgt pilietybę; 3), kad Amerikos lietuvių galėtų įgt Lietuvos nuosavybę; 4), kad būtų įsteigta "Amerikos ir Lietuvos lietuvių piliečių draugija". Šių nutarimų vygdinimui išrinkta komisijon: Vencius, Ivaškevičius, Strimaitis ir Petraitis. Už dviejų mėnesių atsibus kitas toks suvažiavimas.

Sulyg "Tėvynės" žinių, New Yorke atsibuvo teismas, kurin Pilėnas buvo patraukęs dienraštį "Laisvė", kuri jį, Pilėną, savo laiku

pavadinusi provokatorium, ir užtai reikalavo, kad teismas "Laisvę" nubaustų. Teismas vienok bylą išbraukė ir priteisė Pilėnui užsimokėt \$10 už teismo sutrukdymą, paliekant jam tiesą dešimties dienų bėgyje atnaujint bylą.

Michigan valstijoj augščiausias teismas išleido uždraudimą daryt kratas privatiškuose žmonių gyvenimuose. Jieškant degtinės, kad ir būtų tam tikslui kokio teismo išduotas "varantasis", kadangi tokios kratos lauzo konstituciją, gvarantuojančią namų nepaliečiamybę. Michigan valstija ikišiol buvo skaitoma kaip austriausia "blaivybės" palaikyme, dabar, kaip matoma ji jau pradeda atsipt.

Lietuvos seimas suspendavo dešimčiai posėdžių tris atstovus komunistus, užtai, kad tie seime nemokėjo mandagaus apsiėjimo; užgauliojo tautą ir valstybę, giedant himna sėdėjo ir kalbant ne apsiėjo be paprastų gatvinių burnojimų. Nemaionus tai apsiereškimas, bet ir neišvengiamas, kadangi kaip jau mums yra žinoma, tuli žmonės perdaug jaučiasi "kaip namie" be atsižvelgimo kur jie randasi.

Mississippi valstijoj augščiausias teismas išleido įstatymą, sulyg kurio uždraudžiama negrams keliaut kartu su baltodžiais vienuose vagonuose ir, trims baltodžiams, pasiskundusiems, kad jie turėjo keliaut kartu su negrais viename vagonė, pripažino iš geležinkelių atlyginimą po \$400.. Tai vadinasi amžiai, kuriuose žmonėms pripažįstama lygybė!

Holdene, Albertos provincijoj, Kanadoj, numirė W. Kenpedy susilaukęs 125 metų amžiaus. Jis buvo netik seniausias žmogus Kanadoj, bet ir seniausiu šios provincijos gyventoju. Jis gimė Airijoj 1797 metuose, gi apkrikštytu tapo budamas penkių metų, arba 1802 m.

Kongrese susivienijo visi pietinių valstijų atstovai demokratių partijjos, kad bendrai kovot prieš taip vadinamą Dyeo bilį, kuriuomi reikalaujama išleist įstatymą, draudžiantį linėdavimus, kuriais pietinių valstijų gyventojai yra atsižymėję. Reiškia, šie atstovai kovos už linėdavus papročių palaikymą ir toliau.

Anglijos valdžia užgyrė paskola Austrijai sumoje 27 milijonų svarų sterlingų, kad tuomi pakeltus Austrijos pinigų kursą, kuri ne žia-dien 1000 Austrijos kronų yra vertas 14 centų S. Valstijų pinigais. Paskola visų valdžios procedurų yra jau užtvirtinta.

I Ameriką atkeliavo socialdemokratų partijos agitatorius, buvęs atstovu Lietuvoje seime, Cipras Bielnis. Jis čia užtruks kelis mėnesius, o gal ir kiek ilgiau. Jis keliaus per lietuvių kolonijas su prakalbomis, ir, stprantama, pasakos beveik tą patį, su mažomis permainomis, ką ir žygelis su Natkevičium čia pasakojo.

Lenkija jau grįšta į save.

Gruodžio 13 d. arti milijono Amerikos lietuvių džiaugėsi paskaitę laikraščiuose žinią, kad 11 Gruodžio naujai išrinktas Lenkijos prezidentas Gabrielis Narutavičius dvi valandis po savo priesaikos apeigų išbuvo seime, laukdamas, kol kariūmė ir policija išvaikys rusėją minią Lenkijos tautininkų ir kad paskui pasirodžiusi gatvėje minia betgi apmušė prezidentą sniegais.

Ir nemanysite, kad tasai lietuvių džiaugsmas buvo tai žemos rusies jausmų dėl nepasisekimo savo imperialistišku kaimynų. Didžiūmos jų džiaugsmas beabejo paėjo iš geriausių jausmų lenkų tautos linkui kreipiamų. Džiaugėsi, kad jų kaimynai lenkai nors sykį 500 metų istorijoje pradeda atsigaut. Kelių šimtmečių bendri santikiai su lietuviams parodė, kad Lenkija visada mėgo skolintis iš Lietuvos sau valdonus, karžygius, o taip pat ir dailos ir literatūros kėlėjus.

Nuo 1385 metų, kaad Lietuvos valdonas Jagėla, apvezdintas su Lenkijos karalaitė Jadvyga įsteigė lenkams savo dinastiją, nuo to laiko lietuvių tautai teko netik savo kraše tvarkytis, bet ir lenkus valdyt. Jagelionų dinastijai pas lenkus išsibaičius, įvedus sistemą karalių rinkimo, tokiu buvo renkamas beveik visados Didis Lietuvos kunigaikštis. Lenkai visada labiau pasitikėjo svetimais protais, negu savo. Čia, žinoma, atsidaro paslaptis ir lietuvių silpnybės; beeidami valdyt kitus, patys savo viduje susilpnėjo ir vėliau turėjo žut kartu su lenkais.

Lietuvis Kasčiūška atvažiavęs į Ameriką padėt kovot už laisvę, manė tuom pasitarinausiąs Lenkijai ir Lietuvai, bet iš ten grįžęs nesisitengė išgelbėt nė vienos nė kitos.

Vėliau visas 19 šimtmetis tai istorija parblokštos Lenkijos, palaikiusios savo tautišką gyvybę Lietuvos smegenimis ir talentais. Vilniaus universitetas greitai virto didžiausiu apšvietos šaltiniu visai lenkų tautai. Jo auklėtiniai lietuviai: Adomas Mickevičius, Kondratavičius, Chodzka, Kraševskis ir kiti sutvėrė lenkų literatūros cheufd'oeuvre'us. Net lenkų didysis rašytojas Sinkevičius, ainis lietuviškųjų Senkų, turėjo savo gyslose lietuvių kraują.

Garsieji dailininkai: Mateika, Veitonskis (Velioniskis), iškėlė lenkų dailą, lietuvių muziko Moniuskos parašyta opera. Halka dar susitaukia sau lygios lenkų tautoje.

Kada vėliau atėjo politiškas tautų atgimimas ir Lenkijos prisikėlimas, mes vėl matėme tą Lenkiją bevedamą lietuvių protų. Lietuvius Juozas Pilsudskis suorganizuoja lenkų kariūmenę ir veda jų valstybę per kelis sunkiausius metus; lietuviai: Šapiega, Skirmuntas, Narutavičius, vienas po kitam vedda Lenkijos užrubežio reikald. Lietuvius Radvila atstovauja lenkus Maskvos konferencijoj. Pagaliaus pir-

muoju tikruojuo atgimusios Lenkijos prezidentu išrinkamas... vėl lietuvis. Žodžiu sakant, matėme, kad kur tik reikėjo stipresnių smegenų, drąsos, iniciatyvos, tai lenkai be lietuvių nemokėjo apsieit.

Bet čia bene ir buvo persilaužimo momentas.

Dar nežinia, kaip galutinai istorija įvertins žygius Lietuvos aristokratijos, dirbusios lenkams per kelis perėtus šimtmečius; ar pavadinis tai gaisrinimu ir klaidingu nukreipimu savo pajėgu, ar gal naudingų pasitarnavimų žmonijos progresui. Tačiau musų amžius jau, rodosi, duoda galę išduot sprendimą apie pastaruosius lietuvių aristokratų žygius lenkų tautai. Jie, gal to ir nerėdami ją vedė visą laiką keliu avanturų, užgrėbimo, imperializmo. Nuo Pilsudskio žygio į Kijevo ir iki Vilniaus užgrėbimo, lietuvių smegenys teikia lenkams tik meškos patarnavimą. Šiadien Lenkija turi didesnę pusę kitataučių piliečių; Lenkijos seimui vadovauja kitataučių grupos; tos grupos išrenka Lenkijai prezidentą. Bet jeigu to prezidento išrinkimās sukelia kraštę beveik revoliuciją (ir tas prezidentas netrukus nuzurdojama. Red.), tai matyt, kad svetimas vadovavimas lenkams pradėjo atsibost ir, kad jie grįžta į save. Juk buvo pamatas net spēliot, kad lietuvių tyčia taip vairavo Lenkijos valstybės laivą, kad jį privedus prie katastrofos. Juo labiaus, kad pati Lietuva savo valdytybę tvarko visai pavyzdinčiai, kasdien eidama stipryn ekonomiskai ir niekam į kelią nepareidama.

Bet būtų tai perdaug garbės Lietuvos aristokratams atiduodant jiems kreditą už Lenkijos skandinimą. Jeigu jie ją ir pražudė, tai nenoromis. Įvyko tik tai, ką visų amžių istorija įrodo. Tautos vadaai turi eit visada su sav liaudžia ir jei dirbt. Lietuvos didžiūnai 15 ir 16 amžiaus moraliskai atsiskyrė nuo savo tautos, atiduodami savo pajėgas Lenkijai. Atsilyginimas už tai atėjo tik 20 amžiuje. Atbudusi Lietuvos liaudis savo pajėgomis sutvėrė valstybę (tiesa, jai daug padėjo ainiai tų Lietuvos didžiūnų, kurie liko savo tautai ištikimi) ir sutvarkė savo krašto ukį taip, kad lenkams pasidavę aristokratai pasijuto neturį Lietuvoje pamato. Lenkams dirbt jie neįstengė ir čia lenkų liaudies reikalų suprast ir kelis metus lenkams pašėimininkavę, gauna trauktis iš jų karalystės. Traukiasi Pilsudskis, mušamas sniegais (ir nušaujamas. Red.) Narutavičius. Kur jie dings? Lenkija juos veja, Lietuva jų nelaukia. Nebent į lenkų koridorius, į Vilniaus kraštą, kur jie turi ir "nuopelnus" ir dvarus. Bet ir ten padėtis netikra. Okupuotas, išbadėjęs kraštas linksta prie sočios Lietuvos, taip kaip lenkų markė žemai lenkams.

Taip, istorijos teismas yra nepermalduojamas. Anksčiau ar vėliau jis betgi atėina.

Vyfurys.

PO MEDŽIU

Malonūs broliai ir sesers! Perleidę męs vėl vienus metus, pradėdami naujus metus ir vėl pradėdami iš naujo savo darbus ateičiai, lyg kad knygą ir laikraštį, kad skaitome iki galui, ir pabaigę imame iš pradžios vėl skaityt. Tik šiame yra skirtumas, kad skaitant knygą ar laikraštį, randama visi tuos pačius žodžius ir sakinius, gi metus pradėdami ir juos sekdami, susitinkam ne vien su senais, paprastais ir tais pačiais dalykais, bet ir su naujais, nekalbant jau apie tai, ant kiek tie dalykai būtų geri ar blogi.

Ką pragyvenome, ką perleidome perėitais metais, visi žinome. Ką turėsimė pergyvent su šiais metais, ką turėsimė sutikt, ką dirbsime ir ką uždirbsime sau ir kiems, ne vienas iš mūsų nežinome. Vienok turime sau pasiskirti ir savo užduočia paskaityt, kad turime ir ateičiję veikt, dirbt ir stengtis atlikt darbus, kurie nepasidiktū bergždžiais, tuščiais, ir be naudos, kad baigdami metus galėtume prieš savo metinių darbų perkėtimo galėtume pasakyt, jog ne miegojome, nesirūpinome vien savo privatiškais reikalais ir ne gyvenome tam, kad bile tik dieną po dienas praleidus, kad bile tik žingsnis paskui žingsnį toliau prieš savo grabo nukeliavus, bet tam, kad po savo sunkių darbų galėtume pamatyt savo darbų geruosius vaisius ir išgirst nuo kitų pagyrimą už nuveikimą savo užduoties ir paminint, jog męs gyvenome ir veikėme kaipoj tikrieji darbininkai, ne kaipoj samdininkai, kurie tik laukia saulės nusileidimo, be jokios atidairios ir atžvilgio, jog jie yra samdyti tam, kad nedirbt darbus, o ne tam, kad praleidus laiką.

Šiais pradėdamaiais metais mūsų užduočia turi but pasišventimas jei ne didesnis, tai nė kiek ne mažesnis kaip kad pernai buvo. Kiekvienas privalo sau pasiskirti užduočia, ne apleist nė vieną susirinkimą Po Medžiu. Apait savo atsilankymo yra būtina! kiekvienam privalo per metus prikalbint nors po tris savo draugus ir pažįstamus, kurie iš mūsų susirinkimus ikišiol neatsilankė, kad pritraukt juos prie mūsų būrio. Kada kiekvienas iš mūsų tokias pareigas atlikime, metui gale męs bus didelis skaitlius, ir kuomet visi rupinsimės žmonių gerove ir dirbsime jos labui, tada ištikrųj nuveiksime milžiniškai didelius darbus, ir tai be didelių trenksmų ir bildėsių, bet ramiu budu, tik iš pasišventimo.

Pirmoje vietoje mums turi rūpēt męs pačių gyvenimas, kad jis būtų aprūpintas ne skandalais ir trukšmais ir be kitų skriaudos, tik savo pačiu darbštumu. Nepraleiskime nė vieną dieną be naudos, kuri liktųsi tuščia. Ne leiskime bereikalingai savo uždirbtą pinigą perkiojimui menkniekių ir tokių dalykų, kuriuos kiti nori įkalbēt labai gerais ir naudingais esant, ypač tuomet, kuomet tų kalbamu naudingumų nmatome jokio ženklo. Ypač vengkime agentų, siulančių pirkt vosokius sėrus, kurių naudos nematome ir nesuprantame. Atminkime, kad perėitais metais tokiuose pirkinuose žmonės prakišo milijonus doliarų, o tame likosi prigavystės aukomis ir tukstančiais mūsų viengencių lietuvių, kurie nesilankē Po Medžiu, neskaitē laikraščių ir nematē juose perserģėjimų nuo svetimų skatikų meškeiotojų, kurie prisirinkę jų paskui teismuose paklojo didelės sumas savo išsiteisinimams. Jų vienį likosi valdžios apteisinti, kiti nuėjo į kalėjimus, kiti likę teisūs, arba dar neliești, ir šiadien sukiniėjasi po žmonių grintelės, viliodami jų uždarbę, kuomet pasigaminus sau dykaduonio gyvenimą, kad ir trumpam laikui. Tokių dykaduonių yra, buvo ir bus visuomet, nes valdžia neturi galės juos išnaikint, ir išnaikins juos tik pačių žmonių susipratimas ir apšvieta, kuomet žmonės neleis laiką tuštybėms, bet liuosas valandras praleis prieš skaitymo naudingų knygų ir laikraščių, sėdami iš jų pamokinimus, pasargas ir nurodymus kaip reikia save apsaugot nuo įvairių nelaimių, nuo kurių tik patiems save reikia saugot, nepasitikint, kad apsaugos kas kitas.

Aną dieną skaičiau laikraštje, kad moteriškė atėjusi į policiją verkdamą prašē pajieškot jos dvylikos metų sunaus, kuris iš namų išėjęs su ja susipykęs, ir daugiau nesugrįžo namo. Sako, kad išeidamas dar nuglemžė jai ir kelis doliarus pinigų. Ji tikisi, kad jos sunus susidraugavēs su sau lygiais ir gavēs jų patarimą, išvažiuos kur nors į kitą miestą.

Tokis atsitikiams nėra naujiena, nes jų galime laikraščiuose prisiskaityt kasdien gana daug, galima girdēt net ir iš pačių žmonių pasakojimų, nes šiadien toki dalykai yra taip išsiplatinę ir madon iję, kad ir stebėtis jais nėra reikalo. Tik visi negalima nutylēt ne išreiškus papeikimą užtai patiem tėvams, kurie turėdami vieną kitą vaiką, nepajieigia juos suvaldyt, žmoniškai išauklēt ir kaip reikiant išmokit. O tai vis apsilėidimas, tai lengvas pasitikėjimas, kad vaikai patys savim ir be mokinimų išaugs. O toki pasitikėjimai paskui duoda pasekmes, kuriomis reikia eit net ir policijai pasigirt. Žmonės išmokina ir išlavina laukinius gyvuliūs, žvėris, o čia vėl kiti nepajieigia suvaldyt ir dorai išmokit namie gimusius ir paaugusius savo vaikus! Tai gėda ir papeikimas už apsilėidimą ir daugiau nieko. Reikia tik primint, kad taip elgiasi ir pasielgia vaikai tokių tėvų, kurie savo vaikais visai nesirūpina. Jiems negalvoj kur vaikai praleidžia nuo mokyklos atliekamas valandas, jiems nerupi su kuom jie draugaujasi. Toki vaikai, tėvų nerūpestingumo aukos, kad ir bjauriausiam net ore namie nepabuva. Jų pilna visur ir įvairiomis valandomis jie brazda tamsiose gatvėse kur jiems patinka, nes nėra kam jiems paliept laikui pareit namo; užtenka jiems namo pareit tik pavalgyt ir pramigt. O taip jie gyvendami susidraugauja su kitais tokiiais, išsimama visomiu dalykus, ir tada tėvams parsieina rupintis ir bėdavot, ir tai tik todėl, kad jie nematē reikalo savo vaikais pasirūpint pirmiau.

Taigi, malonūs broliai ir sesers, turinti savo vaikus, rupinkitės jų buviu ir ateičia. Rupinkitės, kad jie augtų ir išaugt dorais žmonėmis. Policijos tvarkomi ir jieškomi vaikai dar nė vieniems tėvams džiaugsmo nesuteikē, todėl reikia pasirūpint, kad vaikučiai augtų pačių tėvų globiami ir visuomet jų globoj ir žinioj budami. Tegul jie pažaidžia ir pasišmagina apie namus. Tegul jie pratinasi prie namų. Užtenka jiems keliū valandų per dieną pabėgiot ir pažaist. Kitose valandose tegul jie pratinasi prie kokio nors darbelio. Šiadien be-

tikieta. Žinoma, toki žmoniės buvo aprupinti šiaip taip, bet visgi pasidaro nemaža nesmagumo. Vakarieniēs gi porcijūs buvo parengta juk tik ant tiek žmonių, kiek buvo išparduota tikieta, ir kuomet prisidėjo nemaža "ekstra", tuomet juk viskas prisiejo patvarkyt iš naujo. Ateityj vertētū mūsų žmonėms iš kalno pasirūpint po tikieta.

Pašaliniai bruzdėjimai.

Šitas parodo, jog So. Bostono sandarietės labai karštai subruzdū dirbt. Linksma tai matant progresyviškiems žmonėms, bet dēja, kaip drugio purtomi kiti dreba; sandarietės juos išgazzdino... Vos keliatas savaičiū, o jau į Sandarą susiorganizavo apie 40 moterių, ir jau veikiama. Toks sandariečių judėjimo apsiereiskimas labai nepatinka, kiek teko kalbēt, juodajai galybei. Todēl kunigas, jau agituoja prieš sandarietės! Graudina savo parapijones, kurios dabar žiuri daugiau į sandarietes negu į jį, kad nepasiduotų "bedieviams", nes tai esą pragaro "aniulai".

Yra viltis, jog mūsų moterys, prigelbstint vyrams, vartys savo darbą be atodairios. Jos juk nesibijo tų, kurie tyčia joms stoja ant jų, kaip pažangiosios sriovės moterių, kelio. Darbas pergali viską. Ir lai buna šitas So. Bostono sandariečių moterių gražus pavyzdis ir kitų kolonijū moterims.

Pagonų Ainis.

BUFFALO, N. Y.
Darbai ir uždarbiai.
Buffalo miestas yra pačiame krašte N. Y. valstijos, prie Erie upės. Apygyventas jis įvairių tautų žmonių būrelis. Gyventojų turi suvirš 500,000. Yra jamė visokių fabrikių, daugiausia geležies liejyklos. Darbai jose sunkūs. Uždarbiai maži, nes mokama po 30—45c. už darbo valandą. Kurie dirba nuo stukių, tie uždriba daugiau. Yra viena didelē dailių išdirbystē, kurioje mērgos uždriba neblogiausia. Kaip girdēt, rengiamasi čia išteigt roberio fabriki, apie kuri "Am. Lietuvio" skaitytojams parašysiu vėliau, kaip jis bus atidarytas.

Lietuvių aukos.

Į Pakalėno varduves susirinkus būreliui vietinių lietuvių, besikalbant apie Lietuvos vargus, J. Pakalėnas prisiminē apie reikalingumą Šauliams aukų. Sumestam tikslui suvirš \$10. Aukautojams priklauso širdingas ačiu, kad neužmiršta savo gimtinės šalies. Reikia dar primint, kad šiame lietuvių susirinkime buvo keliatas ir svetimtaučių, ir tie prijautē lietuvių tautos reikalams.

Negalima nutylēt tik vieną dalyką. Kada svetimi prisidėjo su keliais centais Lietuvos susilpimui, tai daugelis musiškių, lietuvių, rankas pakratē, o kaip prisimename Rusija, tai jie tada ir paskutinį centą atiduotų Lietuvos kariumenės reika-

LIETUVIAI AMERIKOJ

SO. BOSTON, MASS.

A.L.T.S. 7-tos kuopos moterių vakariene.

Gruodžio 17 Lietuvių svetainėje, Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 7 kuopos narės-moterys, parengē vakariene.

Šita proga, tai yra parengimas vakarieniēs, dar pirmu kartu So. Bostone nuo to laiko, kuomet čia susiorganizavo A.L.T.S. moterių kuopa. Vakarieniē gi paviko gana gerai: buvo apie du šimtu žmonių, valgiai, gėrimai taipgi gerai pagaminti buvo, programos išpildyta, kiek teko matyt atyžđiai sekant, gana gerai. Programos susidėjo iš sekančių dalykų: dainuota, pianu skambinta, smuika griežta. Muzikantus ir dainininkus vadovavo komp. Mikas Petrauskas. Ir gerai pavyko, nes publika trensmingu delnų plojimu palydėjo kiekvieną artistą.

Prakalbėlės.

Po muzikaliskos programos dalies sandarietē Žilinskieniē, kuri buvo šio vakaro Veni, kuris labai pasekmin-pirmininke, pakvietē kalbēt gai ir entuziastiškai iškalbėjo. Po jo kalbėjo St. Moccus, paskiū kalbėjo "Sandaros" redaktorius V. Šliakys, paskui Jankauskas pasakē prakalbā. Labai gerą pavyzdį pasakē Šliakys, kuris girdarodē, kad moterys visuomet gali but stipresnēs už vyrus kaip fiziška jięga, taip ir proto veiksmiais. Kalbėtojas palygino, matyt gerai žinaš, kazokū moteris, kurios nuo pat jaunystės dienu pratinasi dirbt vyrų darbus ir taip išsidirba, jog visuomet buva stipresnēs už savo vyrus, kurie iš mažens nedirba sunkiū darbų apart ant arkliū jodinėjimo. Taigi ir mūsų moterys gali but lygios su vyrais arba dar stipresnēs sveikatoje, tik, žinoma, turi nesibijot fiziško darbo.

Moters nebuvo prisirengę.

Prakalbos visų gerai pavyko, išskyrus moteris, kurių dauguma atsiskakē visai nes nėra kam jiems paliept laikui pareit namo; užtenka jiems namo pareit tik pavalgyt ir pramigt. O taip jie gyvendami susidraugauja su kitais tokiiais, išsimama visomiu dalykus, ir tada tėvams parsieina rupintis ir bėdavot, ir tai tik todėl, kad jie nematē reikalo savo vaikais pasirūpint pirmiau.

Nusiskundimai.

Kiek teko sužinot iš kailiuriū sandariečių, kurios surengē šitą vakariene, yra nusiskundimū ant tų žmonių, kurie iš karto nebuvo pirke vakarieniēs tikieta, bet paskui atėjo į susirinkimą manydami čia gaut pirkt veik kiekvienoj lietuvių kolonijoj yra vakarinės mokyklės, kur mokinama lietuviškai rašyt ir skaityt. Pasiskit juos vakarais į mokyklėles, žmogus.

lams. Sanryšis surinko \$100 ir nusiuntē į Lietuvą vokiškų markių 22,727. Dabar Lapkričio 21 d. 1922 m. gauta laiškas iš Lietuvos respublikos prezidento P. A. Stulginsko, kuris paaiškina, jog pinigūs priēmē 22,727 markes ir pridavē kariumenės reikalams, taipgi prezidentas dėkavoja visiems aukautojams už musų pasidarbavimą ir parėmimą Lietuvos kariumenės, kad Ameriko gyvendami atjaučia Lietuvos svarbiūs reikalus. Darbas L.K. Sarysio yra pesekmingas ir Lietuvai naudingas. Daug bonų pardavēm, Aukso ir sidabro daug surinkom, ir užtai dėkavojam visiems aukautojams ir prašom toliau dalyvaut musų darbuose. Mēs lietuviai, atsikėlēm iš vargų patalo tai eikim visi į būrį ir auginkim meilēs vainiką, o meilēs vainikas niekados nevysta, niekad neklysta. Turim iš Lietuvos lenkus ir visus priešus kaip šluota iššluot, tada bus Lietuva laiminga. J. Bekeris.

Lietauvių atjautimas.

Omahos lietuviai širdingai atjautē šauliū atstovo nelaimę, tad lankančių jį ligonbutyje netruksta. Tarp kitko vietos S.L.A. 87 kuopa, pildant savo susirinkimo nutarimą, ičkē A. Zemaičiui gražū gyvū gėlių bukietą su tinkančių kaspinu. Tarpe gėlių bukiete pažymėtina rozės, atsiųstos Lietuvos atstovybės bendradarbių iš Washingtono. Ligonis gauna taip pat daug pasveikinimų ir užuojautos iš laikraščių redakcijų, šauliū rėmėjų būrių, ir pavienių ypatų. Linkiu sveičiui kuogreičiaus pasveikt ir toliaus vartyt savo naudingą darbą.

A. A. Žalpis.

PHILADELPHIA, PA.
A.L.P. Klubo balius.
Amerikos Lietuvių pagelbinis Klubas vėl užsirasē "Amerikos Lietuvių", kaipoj vieną iš visų geriausių laikraščių, kurį kiekvienas mėgsta skaityt, ir kuris dar neskaityt pirmiau, vieną kartą paskaito, daugiau su juom skirtis nenori.

Sis Klubas 25 d. Lapkričio turējo surengēs baliū su dovanomis, paskirtomis už geriausių šokius. Publikos susirinko daug. Pirmą dovaną laimėjo Jonas Augaitis ir Ona Harton, antrą laimėjo Jurgis Samback ir Ona Sampey. Po dovanų laimėjimui viskas pasibaigē ir publika išsiskirstē.

Elektra nukirto lietuvi.

5 dienoj Gruodžio, Atlantik Refining Co. fabrike patiko didelē nelaimē lietuvi, Jurgi Bubika, kuris išesjęs prie darbo daugiau negrįžo. Sako, kad jį užgavo elektros viela, ir ant vietos užmūšē. Nelaimingasis paliko žmoną ir 12 metų dukterį, neseniai atvykusias iš Lietuvos; gyvena jos nuliudę, po N. 2840 prie Winton gatvės.

Darbai eina gerai. Darbo neturi tik tie, kurie nenori dirbt. Atvykusieji iš kitur greitai gauna darbus fabrikuose Atlantic Refining Co.

M. Lucas.

PHILADELPHIA, PA.
Pranešimas aukautojams.
L.K. Sanryšis 1921 m. 4 d. Rugsėjo turējo prakalbas ir bonų pardavinėjimas ir buvęs padaryta kolekta, kurioje sumesta pinigų \$91 ir nutarėta, kad tuos pinigūs pasiūst Lietuvos kariumenės reika-

lams. Sanryšis surinko \$100 ir nusiuntē į Lietuvą vokiškų markių 22,727. Dabar Lapkričio 21 d. 1922 m. gauta laiškas iš Lietuvos respublikos prezidento P. A. Stulginsko, kuris paaiškina, jog pinigūs priēmē 22,727 markes ir pridavē kariumenės reikalams, taipgi prezidentas dėkavoja visiems aukautojams už musų pasidarbavimą ir parėmimą Lietuvos kariumenės, kad Ameriko gyvendami atjaučia Lietuvos svarbiūs reikalus.

SO. OMAHA, NEB.

Šauliū atstovo A. Zemaičio sveikata.

Atvykęs į So. Omaha su prakalbomis dailininkas A. Zemaičis (Žmuidzinavičius), prakalbā sakydamas Gruodžio 3 d. sunkiai susirgo ir turėjo atsigtult šv. Juozapo ligonbutyje 4 Gruodžio. Čia jis 9 d. Gruodžio pasidavē vidurių operacijai (appendicitis). Operacijā darē garsus Omahoje gydytojas chirurgas dr. Šimonik, iš paėjimų čekas. Operacija pasisekē gerai ir zemaičis jau sveiksta. Tikimėsi, kad netrukus jis galēs su ligonbutiu atsiveikint.

FARMINGTON, ILL.

Mūsų nedidis miestelis guli tarp trijų didesnių: Gilsburgh, Pigares ir Canton, apie 169 mylių nuo Chicago. Gyventojų turi apie 2000. Darbai čia daugiausia tik anglų kasyklose. Anglio gysla žema, tik 3—4 pėdų. Uždarbiai neblogiausi, nes uždarbama nuo \$7,50 iki \$12 per dieną, bet dirbama nepilnas laikas, tik po 2,3 dienas per savaitę.

Čia yra ir lietuvių būrelis, apie 8 šeimynos ir galbut antra tiek pavienių. Gyvena visi sutikime. Turime pašelpinę draugystę, S.L.A. 84 kuopa. Butų geistina, kad atvyktū čia apsigyvent daugiau lietuvių, galėtume ką nors naudingo nuveikt.

Registracijai niekas nepritaria. Į Lietuvą važiuot niekas nemano.

Randos čia pigios, nes už \$6 galima gaut kambarius kompanijės pamuose.

F. Lukoševičius.

NIAGARA FALLS, N. Y.
Lietuvių tamsumas.

Čia gyvenanti lietuviai labai aptemē, sunku su jais ir susikalbēt ir dėl bent mažmožio grēiti kitam spjaut ant akių. Nors jų čia gyvena pusėtinas būrelis, bet veikiančių tėvynės labui yra labai mažai; daugiausia visi miega prie stiklelio. Mėginau su vienu kitu kalbēt apie politikā ir tuojau pasirodē, kad tas jiems nepažįstama ir ne svarbu. Vietinūs.

Redakcijos Atsakymai.

Šiaurys. Ačiu už atsiųstas eiles ir pasižadėjimą mus šelpt ateityje. Lauksime.

J. Naruševičius. Labai ačiu už eiles. Lauksime jų iš Tamistos ir daugiau.

P. M. Karalius. Tamistos pralošēte laižybas. Kryžius, ant kurio Kristus buvo nukankintas, buvo pirmutiniu kryžium, kaipoj krikščionybės ženklū, nes nukankinimui prasižengėlių anojė gadyne kryžiai buvo naudota daug pirmiau Kristaus nukankinimo.

APIE ĮVAIRIUS DAIKTUS

Vanduo iš jurių yra traukiamas į orą saulės šilumos. Jeigu ore susirenka užtektinai vandens šarū, pasidaroma iš jų debesiai. Oras turi savo judėjimą, debesiai su tuom judėjimu nešami daugiausia ant sausžemio. Neapsakomos galybės vandens iš jurių pernešama debesiu ant sausžemių. Daugybė vandens paimama į debesius iš atlantiko jurių ir nešama į rytus, pasiekia Irlandiją, Angliją, ir Skotiją. Tos šalys gauna užtektinai lytaus, iš priežasties, kad šarū daug atsiradus, susidariusi debesiams, kurie iki tų šalių nukeliavę gerai ataušta ir susidaro lašai, kurių oras jau nepakelia; lašai puola ant žemės ir mes turime tada lytų. Nors lytaus vanduo yra prėskas, bet iš tiesų jis atėjęs iš surių jurių. Lašai puola ant žemės taip pat kaip ir kokis apvalys, išmes-tas į viršų arba būnolys nuo obelies. Žemė taip lygiai traukia prieš save vandenį kaip ir kitokius daiktus, tai yra traukimo tiesa gravitacija. Nupuolęs vanduo ant žemės ant vietos nėstovi, bet bėga kol neatranda sau lygios vietos. Taip vanduo bėgdamas sudaro mažas ir dideles upes ir tomis upėmis vėl parkeliauja į jures ir susimaišęs su jurių vandeniu, pasilieka vėl surus vanduo. Rodos, kad visos upės teka į jures, tai jūrėms kada nors vėta prisipildyt, bet atminis, kad saulė nuolat traukia vandenį iš jurių savo karščiui, tai ir nedyvas, kad jūrės niekad neprispildo iki savo krantų. Ką saulė ištraukia iš jurių ir debesiai išnešioja po sausžemius, upės atgal parneša į jures ir taip kelionė vandenio niekad nepasibaigia. Nors vanduo, tekantis upėmis yra prėskas, bet jis bėgdamas per įvairius žemės plotus tarpina įvairias medegas savo kelionėje, kokias tik patinka. Jis surenka nemazai ir druskos savo kelionėje, kurią parneša į jures, bet atgal keliaudamas debesiais iš jurių, druskos nepajiegia patimt, tik pats grynas vanduo pavirtęs į garus, iškyla į orą. Taip nuolatos keliaudamas jurių vanduo darosi vis surėsnis. Kada visas vanduo buvo pavidale gazų ir plaukiojo aplink žemę, paskui ataušus, pradėjo krist žemyn, tuomet visas vanduo ir jūrėse dar turėjo buti prėskas. Bet po ilgų kelionių jo debesiais į sausžemius ir sausžemiais vėl į jures betekėdamas, sunėš labai daug druskos ir nuo to jurių vanduo pasidarė surus. Mokin-ti žmonės tyrinėja kaip daug druskos randasi jurių vandenyje, kad ištyrė kaip sena yra žemė. Apskaitydami amžių, upės turėjo tekėti kol surinko tiek druskos, kad padaryt jures tokioms surioms, kokios jos yra. Taip apskaitydami žemės senumą atranda veik tą pačią skaitlynę, kokią ir kitais galimais budais atranda. Panašiai vanduo tvėrė uolias, kurios randasi žemės plutoj. Daugelis tų uolų pa-

sidarė iš priežasties vandens bangų. Vanduo daro smiltis, o kada smiltys susispaudžia ir kruvą dručiai, iš jų pasidaroma smiltinė uola. Paprastas molis ir akmenukai taip pat yra jurių vandens padaryti. Kreidos kalnai, kurie randasi Dover, Anglijoje, yra jurių sukrauti iš seniau buvusių gyvūnų, kurių kaulai suspausti per amžius į kruvą, pavirto į kreidą. Tai yra vandens darbas, atliktas amžių amžiais praeityje. Apart tokių ir kitokių uolų vandens sutvertų, nekuriose vietose žemėje yra didelės pakraušės žemėje ir čia matosi stebuklingi dalykai, per amžius vandens sutverti. Tokiose žemės pakraušėse randasi įvairūs pilioriai, vieni dar nepabaigti, karo iš viršaus pakraušės, kiti iš apačios pradeda augt, kiti jau suaugę vienas nuo viršaus kitas iš apačios beaugdamas susidurę ir padarę didelį piliorį. Vanduo tuos piliorius padarė per pereitų amžių amžius, gal tik lašas po lašų krisdamas iš viršaus, atsinešė su savim trupinėlį kietos medegos ir per amžius varvėdamas ir vis pridudamas keliatą smiltinių grudelių, sudarė milžiniškus požeminius piliorius.

Uolos ugnies sutvertos, yra kitokios negu smiltinės, arba kreidinės. Granito uola yra ugnies sutverta ir atrodo kitaip nuo viršminėtų. Sudarytos iš kristalų, panašių į kristalus sniego arba cukraus. Yra ir kiti akmenų, kuriuos sutvėrė ugnis amžių amžiai tam atgal.

Dabar jau mes supranta-me keliatą dalykų apie žemę, ko nesuprato niekas pora tūkstančių metų tam atgal. Tris šimtai metų tam atgal, jeigu žmogus būtų skelbęs tokį dalyką, jog žemė nėra apvali, turi stūrą pluta ataususios žemės aplink saulę, būtų buvęs nukautas per tamsias visuomenes arba į kalėjimą įmestas. Dabar mes galime jau liuosai apie tai mąstyti, remdamiesi ant mokslinčių patyrimų ir vartodami patį savo protą, tēmydami į paduodamus nurodymus. Žemė nėra lygiai apvali, ji yra daugiau įsi-gaubus pietuose ir šiauriose. Tas mums lengva at-žiuvis, nes mes norime dasi-žinot kodėl tie galai žemės daugiau plokšti negu apva-lūs ir tą mums mokslinčiai paaiškina, kad žemė besisukdama vidurį savo labiau išputė, o galus įtraukė, nes besisukimas ją taip labiau susivėrė. Bet tas išplojimas šiaurinio ir pietinio galo nėra taip labai ženklus; mie-ruojant žemę pasirodo, jog žemė nuo šiaurinio galo iki pietinio turi tik dvidešimtis septynioms mylioms trupes-ku negu mieruojant žemę ekvatorium, tai yra, linija, kuri atidalina žemę šiaurės pusę nuo pietų pusės. Toji miera susidėtū iš 8,000 my-lių. Tas tai yra žemės dia-metras. Diametras yra mums nepaprastas žodis, bet jis vartojamas ir reiškia miera skersai, nuo vieno

krašto žemės į kitą, tiesia linija per žemę. Jeigu mie-ruotumė aplinkul žemę tai gautume 25,000 mylių ir to-ji miera būtų aplinkine žemės miera.

Žemė sukasi pati apie sa-ve ir kada mes stovime ant jos vidurinės linijos ekvato-riaus, mes keliaujam 1,000 mylių į valandą, nes žemė apsisuka į parą, tai yra, į 24 valandas. Jeigu žemė ke-liautų greičiau apsisukdama pati apie save į vieną valan-dą, tada mes jaustumė jos smarkų besisukimą ir gal atsidurtume ore, butume nu-mesti nuo jos paviršiaus, ra vandens darbas, atliktas amžių amžiais praeityje. Apart tokių ir kitokių uolų vandens sutvertų, nekuriose vietose žemėje yra didelės pakraušės žemėje ir čia ma-tosi stebuklingi dalykai, per amžius vandens sutverti. Tokiose žemės pakraušėse randasi įvairūs pilioriai, vieni dar nepabaigti, karo iš viršaus pakraušės, kiti iš apačios pradeda augt, kiti jau suaugę vienas nuo viršaus kitas iš apačios beaugdamas susidurę ir padarę didelį piliorį. Vanduo tuos piliorius padarė per pereitų amžių amžius, gal tik lašas po lašų krisdamas iš viršaus, atsinešė su savim trupinėlį kietos medegos ir per amžius varvėdamas ir vis pridudamas keliatą smiltinių grudelių, sudarė milžiniškus požeminius piliorius.

RUPUŽĖ PRIEŠ KINOMA-TOGRAFA.

Mokslininkai jau nuo se-niai tēmija rupužę ir žingei-dauja kaip ji renka sau mai-stą. Visiems yra aiškiai ži-noma, kad ji gaudo muses, vabalus, kirmėles ir kitokius mažus gyvūnus, bet niekas negali įsitēmyt, kaip ji juos sugauna ir kaip prarija. Londono zoologai praleido daug laiko dabojuimui rupu-žės medžiklės, bet žingeidau-jamo nieko nepatyrė. Mēgi-no tam panaudot fotogra-fijos aparatą, bet nieko ne atsiekė, nes aparatas pasiro-dė veikiančiu perlėtai. Nie-ko tuomi ne atsiekus, suma-nyta panaudot kinomato-grafą, kuriuomi gaudoma judėjimus į filmas krutan-tiems paveikslams. Pilnai tikėta, kad tikslas bus at-siekta. Rupužė įleista į dar-želį, kuriame tyčia buvo už-leista daug musų. Ji muses gaudė, o aparatas veikė žy-mėdamas po 240 judėjimų per sekundą. Ir nors pilnai tikėtasi atsiekti tikslą, bet ir čia nieko ne atsiekta, nes filmose atrasta tik dukart rupužės laukan iškištis lie-žiuvis, kas parodo, kad no-rint sugaut rupužės liežiu-vio judėjimą, kinomato-grafas turi veik greitumu po vieną kirtį į 63-čią dalį se-kundos.

MURINAI VIETON SUNŲ.

Afrikos policijos centra-luose laikoma tam tikrai iš-lavintus šunis gaudymui ir susekimui prasikaltėlių — kriminalistų, bet patiria, kad tokių šunų vieton nau-dingiau laikyt laukinius mu-rinus, kurie turi tam tikrus instinktus ir gerą uoslę, ka-me negali su jais susilygint indijonai. Turėta jau kelis bandymus, tyrų smiltynuo-se, kur liuosos smiltys pas-lepia visus pėdsakus, muri-nai-policistai savo vuosle ir instinktais vedami nemato-

momis kriminalistų pėdomis, nuvedė baltodžius policistus į tikrą vietą, kurioje krimi-nalistai slėpėsi. Buvo atsi-tikimas, kad šitų murinų ve-dami baltodžiai nespėjo eit per smiltis, tai jie labai atsi-liko nuo savo vadų, o kada juos pasivijo, tie gaudomą kriminalistą buvo pasigavę, užmušę ir dalį jo jau suval-ge.

PAUKŠČIŲ AMŽIS.

Neseniai Lyone numirė viena papuga, išgyvenusi suvirš 120 metų. Ji buvo pirktą Marsilijoj, 1795 m. ir po to per daugelį metų ji džiaugėsi savo smagių gyve-nimu, prie užtektino humo-ro ir geros sveikatos. Ilgas amžius vienok jės budą pa-keitė. Per paskutinius savo gyvenimo metus ji buvo su-tingus, pikta ir pavydi.

Toks ilgas papugos gyve-nimas dar nėra retenybe, nes prie ilgo gyvenimo privi-legijas turi ir juodvarniai. Bet visur yra manoma, kad ilgiausia gyvena gulbė.

Vienas francūzų gamti-ninkas yra matęs sakalą, iš-gyvenusį 160 metų. 1915 m. sugauta jau paaugusi vaha-ga, kuris numirė 1819 me-tuose. Schoenbrunsk tvir-tovėje, laikuose Napoleono, gyveno senas, pilkas vana-gas, sugautas 1706 m. Mirė jis 1826 m.

Tiek paukščiai gyvena ne-laisvėje. Kaip ilgai jie gyve-na naturaliskai, laisvais bu-dami, ikišiol niekas dar tik-rai ne susekė.

SIULAI DAVĖ MILI-JONUS.

Angiljoj numirė 76 metų amžiaus susilaukęs Sir Tho-mas Glen-Coat. Jis buvo na-riū siulų fabriky, kurie savo istorija pasiekia pradžią 19 amžiaus. Buvo jis kaip ir visi fabrikantai, labai tur-tūtingas. Jo fabrikai šia-dien priklauso akcijų ben-drovei su kapitalu 20 milijonų svarų sterlingų. 1912 me-tuose numirė vienas šios bendrovės nariš, kuris pali-ko gyvais pinigais turto pu-sę milijono svarų sterlingų, ir ne judinamos nuosavybės vertėje 2 milijonų. Firmos į-eigos per 1919 metus siekė 4,895,149 svarų sterlingų.

ŽEMDIRBYSTĖ IR DINAMITAS.

Daktaras Herbert Dur-ham, Hereforde, Anglijoj, surado, kad sugulusios žemės padarymui pure, ge-riausiu vaistū yra dinami-tas. Jis keliose vietose, su puolusioje žemėje išgręžę skylės vieno metro gilumoje, ir į jas sudėjęs dinamitą, už-degė jį. Dinamitas savo ek-spliozija suliuosavo žemę dviejų metrų gilumoje, ir nieko negeistino ne padarė, reiškia neišmušė duobes ant žemės paviršiaus. Išradėjas šito budo sujudinimui žemės, sako, kad per dvi valandas galima sudirbt žemės tokius plotus, kuriuos žmogus, su pagalba arklų ir mašinu, ne-galėtų sudirbt per dvi savai-tes. Išlaidos nėra didesnės kaip ir prie rankų darbo.

KAS SKAITO
"AMERIKOS LIETUVI"
TAS VISKĄ
ŽINO.

LIUSOJI VALANDA.

Gyvenimo kova.

(Naujų vėjų stilium)

Aš, apsidengęs pakantumo šarvais, einu į pasaulį kovot, einu į kilnesnio gyvenimo pili. O gyvenimo bombos, pasiryžę mane sunaikint, užstoja man tankiai, savo pra-gaištimi kelią; ir žmonių pykčio dusinan-čios dujos nori paverst mane lavonu. Bet aš to nepaisau, ir šarvus nusikalęs prieš du-žas ir bombas, vis einu ir einu. Gyvenimo atakus kontratakuoju, ir tikiuosi, nors ir per pragarišką šėlimą, ir per gyvenimo ap-kašų spygliuotas vielas, savo pasaulį at-siekt, kurį ir atsiėksiu!..

Pakantumo šarvai—gyvenimo bomboms apsaugos kaukė — žmonių pykčio dusinančioms dujoms aš atsiėkimui kilnes-nio gyvenimo pilei, ir mirtim šmėklingo lau-ko galas, pilij plevenas idealas atsiėktas. Iš ten jau aš, sykį dasigavęs, sukelsiu aitrai kanonadą, ir visomis fortū esamomis ka-nuolėmis, kelią pilin, tokiems kaip aš, pri-dengsiu, pilies siekiančių kontratakąn pri-gelbėsiu, "Ranką jiems paduosiu."

Padėsiu jiems išaižint tą pykčio sėklą, kuri ikišiol pilies kelyj kėroja Aš atsiėk-siu!..

Vitkauskas Leonas.

Sapne.

Tamsi buvo naktuzėlė, visi žmonės jau miegojo. Tik aš viena prie stalelio, nuliudus dumojau. Mintys mano jau pavargo, pradėjau migdintis. Tuoj pajutau liudną sapną, pradėjau kankintis: Aš išvidau tą kaimelį, kur aš gimiau, augau, Tik nemačiau jau aš niekur, savo senų draugu. Ir namelis, kur aš gimiau, šiaudų stogas

[nuodraskytas,

Augštas kaminas nuvirtęs, langai išdaužyti... O tas augštas medžio kryžius, ką kieme stovėjo. Ir tas buvo jau nuvirtęs, prie vartų gulėjo. Tie du kaštonėliai ką augo prie pat grincios durij, Ir tu šakos nulaūžytos, stugsoj, lyg nudžiuvę. Turbut nēr nē tėvo, brolij, nes jų nematyti. Eisiu į gėlij darželį, žalių rutų pasiskintie... Oigi Dieve mano brangus! ką pamačiau ten įėjus. Vieton žaliųjų ruteliū, piktos dilgės palytėjo..... Dieve mano!—atsidusau, nuleidus rankas

[stovėjau;

Kasgi mano žalias rutas išmindžiot galėjo?? Kagi daryt! Nėra rutų, eisiu pas baltas lelijas, Pažiūrėsiu, gal dar žydi rausvas pinavijas. Kaip priėjau prie lysaitės, kur augo lelijos, Lelijų vieton aš išvidau augantį badiliū... Skaudos liudėsiu apimta, ējau aš iš darželio, Ir sutikau savo broli, liudną einant per kiemelį. Sakyk greitai man broli: Kur yr' sens tėvelis? Kas sudraskė, suteriojo, mūs mielą namelį? Brolis sunkiai atsidesęs, liudnai prakalbėjo: Tai čia darbas mūsų priešų, lenkų nelabuj! Jie apraskė, suteriojo, mūs brangų namelį; Jie nekaltai nukankino, mūs mielą tėvelį!.... Aš išgrindus šituos žodžius, tuoj raudot pradėjau; Ir pajutau, kad keno tai ranka, mane palytėjo: —Kogi verki, drauge mano, sukniubus ant stalo? Kasgi tavo jautrią širdį taip labai užgavo? Ar vargelis, ar liudnumas, kas tave kankina?? Pasakyk man tuojau, greitai, kas tave sunkina? —Nesirupink drauge mano, man' nieks nesunkino, Tik beširdis mano sapnas, gailiai pravirkdino..... Ona Ambras.

Dvi pusi.

Kai užtrauksiu aš dainelę Prastą sau, iš tikrenybės. Kiek man einant per gatvelę Matos žmonių nelygybės. Ein štai ponai, kunigai, Rupestio jiems nēr' ant veido; Skamb' delmonuos pinigai (Salionuos ką nepraleido). Šnara rubai jų šilkiniai, Rausvas veidas, it zara, Ir žiedai jų deimantiniai, Spind nuo saulės kai žvaigždė; Skilvis storas jų, nutukęs, Nešant jį net prakaituoja, Jis varguolių daug nulupęs Ir sau eidams tik niuniuoja Dainą ramią, dainą linksmą, Apie laimę čion savita, Ką rytojų gerą lemia Štai—ir bačką vyno rita.... Pačios netur jie; veikeliai Jų, neklykia, juk duonytės,

Jei ir taikosi "griekeliai", Tai nuo jų juk mok' kratyti... O kad kartais ir prisėima— Trukšta grašiū, auksinukā, Su kolektoms tuč tuoj eina, Ir vėl pilna doliarulų. Eina gražus, sau kunigėlis, Rupesties netur ant veido. Jis sau linksmas, bernuželis, Avis pragaru tik baido... Štai, ve, bėga praščiokėlis; Rupestin jo virtės veidas. Kumpas, kreivas, vargdienėlis, Bėda—darbas jį aplėdo!... O gal serga jam veikėlis, Motė, tėvas, moteriškė? O kišeniūj tik centelis— Tikra škurdo pateliškė! Rubas prastas jo, marškonis; Skilvis strėnosna pridžiuvęs. Dantyse cibuks tik plonas, Pats išgėltęs ir išdžiuvęs. Nuo bažnyčios ik valdonui, Jis palaiko visą gaują, O kad reik gaut miltų duonai, Tad visi krauju spjauja! O kad karę surengt ponai, Tad jam žada dangų, rojų, Bet kad užbaigia skerdynę— Tad namo reik eit be kojū!... Skubin, bėga praščiokėlis, Rupestis jam styr ant veido! Ret's pas vargšą skatikėlis. Po delmoną besivaido! Bet jis turtus moka dėl pomų Vis uždirbti, "pašarpuoti" Už tad reikia milijonų; Jis po mirėiai tur bijoti!...

Mačiulėna.

Motinėls kalba.

Man kalbėjo motinėls Žodelius gražius, Širdin dėjo širduzėlė Šviesā, ne žodžius. Ir ismigo į krutinę Jie tvirtai, giliai— Minint kalbā tą auksinę— Dušioj—spinduliai. "Augk, suneli, bijunėli, Augk ir buk geru, Eik į jiegā, vargdienėli, Ja naudosis tu! Šiam pasaulj kovos siaučia, Rupestčiai, vargai, Tavo protas jų nejaučia, Dar perjau'n's jisai. Bet vis augi, vyru busi— Pabandyš jū... Geras budamas nežusi Nuo dalies kirčiū. Darbā tiktai, poterėli, Dorā pamylėk, Ir geriausj dievulėli Prieš akis turėk!" Taip kalbėjo motinėls, Žodelius gražius, Širdin dėjo širduzėlė Šviesā, ne žodžius. Ir gyvena jie krutinėj Atminty' giliai! Minint ta kalba auksinē— Dušioj—spinduliai.

Em. Naujadvarskaitė.

Neturintiems.

Drauge! Ateik sunkumo valandoj, Man širdį liudną nuramink, Man rankā, nors mintim, paduok, Ir aš sakysiu drašiai sau: "Et, aš juk draugj sau turiu, Tai ir pasaulio nebėjau!.. Širdie! Suplak, nors tu ir tolumoj, Perduok dvasia kaitrius jausmus, Įtrauk mane į savo rata, Ir aš pajusių savyje: "Et, man pasaulis nebaisus, Nes širdį mylinčjā turiu!.."

Vargo poeta.

ŠIS-TAS.

Vorai ir paukščiai. Indijoj Afrikoj ir pietinėj Amerikoj gyvena savo rušies labai dideli vorai, kurie maitinasi mažesnių paukščių krauju. Jie priselinę prie ramaus paukščio, neužeiomis, jį pasmaugia, ir paskui pragrauzę odā, čiul-pia savo aukos šiltā kraujā.

PASISKAITYKIT, KAD ZINOTUMET. Foreign Language Information Service.

JURININKŲ ILEIDIMAS Į SUV. VALSTIJAS. Visame pasaulyje jurininkai stovi atskiroje klasoje. Netik Amerikos jureivių įstatymai, bet ir imigracijos įstatymai tą aiškiai parodo. Beveik visos tautos turi specialiskus įstatymus jurininkams.

Suv. Valstijos, kaip viena iš didžiausių pajurinių tautų, turi keistą vietą tarp pajurinių tautų. Suv. Valstijos turi Seamen's Act iš Kovo 4, 1915 arba La Follette Act. Šitas įstatymas tarp kitko leidžia svetimų šalių jurininkams apieist savo laivus, kuomet priplaukia Suv. Valstijų uostus ir nebus suareštuoti už pabėgimą. Jų vienintelė bauda dėl pabėgimo tik bus negavimas algos ir neatgaus viską ka ant laivo palieka. Kitose šalyse pabėgėliai areštuojami. Tokis padėjimas Suv. valstijose daug atsiliepia ant imigracijos.

Suv. Valstijų imigracijos įstatymai ir reguliacijos ap-rupina, jog jurininkai, kurie įeina į Suv. Valstijas su tikslu pasilikti šioje šalyje, turi taip daryt kaip visi kiti ateiviai. Tas yra, turi but tinkami, kuomet atvažiuoja, turi mokēt skaityt, turi už-mokēt įėjimo taksus, jo ša-lyje su kortelėmis, įieškoda-mi darbo ant kito svetimo laivo. Įstatymai neskiria laika. Todėl daugelis juri-ninkų pasilieka šalyje per ilgą laiką ir kartais randa darbą ant žemės. Tas įsta-tymo peržengimas ir per-žengėjai gali but suimti dėl nelegališko įėjimo. Kuomet toks jurininkas randa dar-bą ant žemės, jis apleidžia savo pašaukimą ir nors jis mano, jog tas darbas ant žemės laikinas, įstatymai reikalauja jo pasirodymo prieš imigracijos viršininkus.

Vyrai, kurie seka jures kaip užsiėmimą, gali atvažiuot kaip reguliariški keleiviai bile laivu, kuris keliaurinkus veža. Tokiuose atsitikuose skaitomi kaip ir kiti ateiviai.

Jeigu jurininkai nori gaut darbą Suv. Valst. laivų, turi pirmiausia but įleisti sulyg imigracijos įstatymų. Kita-taip juos gali areštuot. Jurininkams nereikia turēt pasportų, bet kiekvieno laivo, kuris važiuoja į Suv. Valst. uostą, jurininkų surašas turi but Suv. Valst. konsulio, paskutinės vietos kur laivas sustojo, užjūryj, vi-žuotas. Kaip tik svetimas laivas atvažiuoja į uostą, imigracijos peržiūrėtojai peržiuri jurininkų surašą, pertikrina ir vyrus medika-liškai egzaminuoja. Jeigu nerandama "pasislėpusių", arba "dirbančių", ir jeigu visi vyrai sveiki, laivo valdy-tojas gauna visiems indenti-fikacijos korteels, kuomet visi jurininkai išreiškia no-rą sekt laivininkystę. Kiekvienas jurininkas, apart to, turi parodyt tinkamus pri-rodymus apie tautystę.

Taip vadinami "dirbantie-ji" randasi jurininkų tarpe. Paprastai tie vyrai samdyti dėl vienos kelionės po sutikti-mų atidirbt už kelionę sker-

mažai eina pas imigracijos viršininkus dėl egzamino, nes po trijų metų juos negaliama suimt ir areštuot. Ir per tuos tris metus valdžia neturi užtektinai pajėgų tiek daug vyrų sugaudyt.

Bet yra kitas sulaikymas pabėgėliams kaip ir kitiems, kurie nelegališkai įeina į Suv. Valstijas. Kuomet nori tapt Suv. Valstijų piliečiais, ir kuomet prašo "certificate of arrival" arba "atvažiavimo sertifikato". Prašytojai, kurie negali parodyt tokį sertifikatą, turi ypatiškai nueit pas imigracijos virši-ninkus ir pasirodyt pirmiau. Zingeidu peržiūrēt įstaty-mus jurininkų ir kitų ateivių, kurie nelegališkai į Suv. Valstijas įėjo. Svarbu patė-myt laiką. Jurininkus po trijų metų negali deportuot, bet kitus ateivius gali suimt ir areštuot iki penkių metų po nelegališko įėjimo. Suv. Valstijų valdžia turi už-mokēt deportacijos išlaidas, kuomet už kitus ateivius, kurie skaitomi "visuomeniš-ka sunkenybe", laivų kompanijos turi užmokēt už de-portaciją.

Yra ir kita dalis jurininkų padėjimo, kuris pakelia daug neaiškumo. Tai yra klausimas, kaip ilgai juri-ninkai gali pasilikti šioje ša-lyje su kortelėmis, įieškoda-mi darbo ant kito svetimo laivo. Įstatymai neskiria laika. Todėl daugelis juri-ninkų pasilieka šalyje per ilgą laiką ir kartais randa darbą ant žemės. Tas įsta-tymo peržengimas ir per-žengėjai gali but suimti dėl nelegališko įėjimo. Kuomet toks jurininkas randa dar-bą ant žemės, jis apleidžia savo pašaukimą ir nors jis mano, jog tas darbas ant žemės laikinas, įstatymai reikalauja jo pasirodymo prieš imigracijos viršininkus.

Vyrai, kurie seka jures kaip užsiėmimą, gali atvažiuot kaip reguliariški keleiviai bile laivu, kuris keliaurinkus veža. Tokiuose atsitikuose skaitomi kaip ir kiti ateiviai.

Jeigu jurininkai nori gaut darbą Suv. Valst. laivų, turi pirmiausia but įleisti sulyg imigracijos įstatymų. Kita-taip juos gali areštuot. Jurininkams nereikia turēt pasportų, bet kiekvieno laivo, kuris važiuoja į Suv. Valst. uostą, jurininkų surašas turi but Suv. Valst. konsulio, paskutinės vietos kur laivas sustojo, užjūryj, vi-žuotas. Kaip tik svetimas laivas atvažiuoja į uostą, imigracijos peržiūrėtojai peržiuri jurininkų surašą, pertikrina ir vyrus medika-liškai egzaminuoja. Jeigu nerandama "pasislėpusių", arba "dirbančių", ir jeigu visi vyrai sveiki, laivo valdy-tojas gauna visiems indenti-fikacijos korteels, kuomet visi jurininkai išreiškia no-rą sekt laivininkystę. Kiekvienas jurininkas, apart to, turi parodyt tinkamus pri-rodymus apie tautystę.

Taip vadinami "dirbantie-ji" randasi jurininkų tarpe. Paprastai tie vyrai samdyti dėl vienos kelionės po sutikti-mų atidirbt už kelionę sker-

sai jures. Bet kuomet atvažiuoja čia, su tais "dirbančiais" pasielgia kaip su kitais keliauninkais. Jurininkų suraše randasi ypatinga vieta dėl "dirbančių."

Pasislėpėliai yra tie, kurie pasislepia, idant dykai gautų kelionę arba dėl kitų tikslų. Jeigu juos randa kuomet laivas išplaukia, su jais baisiai elgiasi, netik jurininkai, bet ir laivo valdy-tojas. Dėl imigracijos tikslų pasislėpėlius laiko dėl speciališko ištirninėjimo ir beveik visuomet deportuoja.

Galutinai, ateiviai jurininkai, kurie kokių nors budu užbaigia tarnystą Suv. Valstijų uoste ir į tinkama laiką negauna darbą ant kito laivo, sulyg įstatymų turi nueit pas arčiausius imigra-cijos viršininkus dėl peržvel-gimo kaipo ateiviai.

Ateiviai jurininkai, kurie ne įleidžiami sulyg imigra-cijos įstatymų, negali legališkai dirbt ant Suv. Valst. laivų, kurie Suv. Valst. pakrantėmis plaukia, ir negali dirbt ant žemės. Nesutiki-mas su tuom įstatymu reiškia, jog gali but į tris metus areštuotas už nelegališką įėjimą.

PRIGIMTA ATEIVIŲ KALBA DVYLIKOJ TIPIŠKŲ MIESTŲ.

Centzo Biuras 1920 metais ištyrė ateivių prigimtas kalbas įvairiose dalyse Suv. Valstijose, imant dvyliką miestų. Tas apima visus svieturgimius gyventojus ir tuos, kurių vienas arba abu tėvai svietur gimę. "Prigimta kalba" reiškia kalbą, kurią ateiviai vartojo savo namuose prieš atvažiavimą Amerikon. Ateiviai skaitoma sulyg prigimtos kalbos. Kuomet vaikai ateivių, ar maišyto paėjimo skaitoma sulyg tėvų prigimtos kalbos.

Su augančiu gyventojų skaičium nuo 1910 metų, matosi vartojimas prigimtos kalbos sekančiuose miestuose: Baltimore, Boston, Buffalo, Chicago, Cleveland, Detroit, Los Angeles, New York, Philadelphia, Pittsburg, St. Louis, ir San Francisco. Tik vartojimas vokiečių kalbos rodo sumažėjimą dešimtyje miestų, nors Detroitas turi 20% padalinimą nuo 105,369 žmonių kalbančių vokiečių kalba 1910, į 126,421—1920 metais. Los Angeles 1910 m. vokiškai kalbančių buvo 32,215 ir 1910 m. 44,822.

Table with 2 columns: Language and Number of speakers. Includes entries for Russian, Polish, Lithuanian, etc.

Table with 2 columns: Language and Number of speakers. Includes entries for Czech, Slovak, Hungarian, etc.

Advertisement for PAIN-EXPELLERIU featuring an image of a person and text describing its benefits for various pains.

New Yorkas užėmė pirmą vietą kaipo svetimų kalbų miestas. Čia yra daugiausia finų, vokiečių, italų, vengrų, žydų ir rusų nebu bile kitame Amerikos mieste.

Nuo 1910 m. Detroito svetimos kalbos žymiai padidėjo. 1910 m. buvo 344,820 ir 1920 m. 638,068. Po Detroito seka Los Angeles, 1910 m. su 135,340 ir 1920 m. su 252,406.

Seka Detroito ir Los Angeles gyventojų skaičiaus sulyginimas dėl tų dviejų metų:

Table comparing population of New York and Los Angeles by language group.

Table showing percentage of immigrants by language group.

Table showing percentage of immigrants by language group (continued).

Table showing percentage of immigrants by language group (continued).

Table showing percentage of immigrants by language group (continued).

Advertisement for APTIEKA (Pharmacy) listing various medicines and their uses.

Advertisement for Pepsinic Seltzer, describing its health benefits.

Advertisement for BAMBINO baby food, featuring an image of a baby.

Advertisement for SIŪSKITE PINIGUS LIETUVON per AMERIKOS LIETUVIO AGENTURĄ.

Advertisement for BEN. MENDELSON, an attorney.

Advertisement for PIRMAS LIETUVIŠKAS GRABORIUS Motiejus Čirvinskas.

Advertisement for ZODYNELIS (English Dictionary) by M. PALTANAVIČIA.

Advertisement for Borden's EAGLE BRAND condensed milk, featuring an image of a woman and a child.

Advertisement for SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE (Lithuanian Alliance of America).

Advertisement for UNITED AMERICAN LINES HAMBURG-AMERICAN LINE, featuring a ship image.

Advertisement for Ruffles baby powder, featuring an image of a baby.

Advertisement for KALENDORIUS IR KNYGOS DOVANOMS! (Calendars and Books as Gifts).

VIETOS ŽINIUS.

Atstovo Čarneckio vestuvės. Vietiniai laikraščiai paskelbė tarpe kitų išsiėmusių vedimo laidus ir vardą Vol-demaro Čarneckio, 30 metų amžiaus, diplomato, Lietu- vos atstovo, iš Washington, D. C. Jis veda sau už žmoną Eleonorą Šaltėnytę (Lena Schultz), gyvenančią po No. 17 prie Camp gatvės. Su- tuoktuvės atsibus ateinan- čiam utarninke (9 d. Sausio), lietuvių katalikų šv. Kazimiero bažnyčioje, kur sutuoktūvių apeigas atliks kun. J. Jakaitis. Po sutuok- tūvių jokių iškilnių nebus, ir jaunavedžiai tuojaus iš- keliaus į Washingtoną.

Eleonora Šaltėnytė ėjo mokslą Canterbury ir South augštesnėj mokykloj. Vė- liaus dirbo Norton Co. fir- moje ir pastarais laikais dirbo Lietuvos atstovybėje, atstovo Čarneckio raštinėje. Ji priklausė prie vyčių horo kaip solistė—soprano.

Atstovas Čarneckis per kalėdas viešėjo savo suže- dotinėš tėvų namuose. Kai kas pasakoja atstovą dabar daug jaunesniu atrodant, nes barzdą nusiskutęs. Nuo savęs mės linkine Lietuvos atstovui ponui Čarneckiui kuolaimingiausio gyvenimo ir pasekmių.

Šitas sužiedotuves pla- čiausia aprašė "Evening Ga- zette" ir kai ką savotiškai nuaiškino, butent, kad ponas Čarneckis išgavo Lietuvai pripažinimą. Suvienytose Valstijose, ir, kad ponas Čarneckis ypatingai buvęs Worcesterj laike manifes- tacijos, kurios čia lietuvių surengta dėlei Lietuvos pri- pažinimo.

Aušrelės koncertas. Daug laiko ir truso pašvesta pri- sirengimui prie ateinančios, 7 d. Sausio, Aušrelės kon- certo, kuris įvyks A. O. H. svetainėje, 7:45 val. vakare. Horo vedėjas J. Dirvelis sa- ko: "Su Aušrelės horu bė- dos nėra. Jau pusėtinai pralavinatas ir drąsiai gali- ma "kibti" prie sunkesnių ir geresnių dalykų—veikalų".

Taigi šiam koncertui ho- ras ir yra išmokęs keliatai naujų, dar Worcesterj ne- dainuotų dainų. Ypač vyrų horas gražiai dainuoja ke- liatą Lietuvos kareiviškų dainų. Ypač gražiai skan- ba: "Gaudžia trimitai". Klausai ir ašaros rieda... Toliau seka solistai ir tt. Dar vienas dalykas, tai smuiko trio. Sumuikininkas J. Dirvelis su savo moki- niais: Vytautas Klimas ir Juozas Gerulis. Žavėjančiai gražiai sugriežs klasiškos muzikos. Galima drąsiai sprest, kad tai bus vienas iš geriausių koncertų, iš ikišiol Aušrelės rengtų Reporteris.

Pasibaigė byla. Kunigas Jakaitis buvo patrauktas teisman užtai, kad važiuo- damas automobiliu 26 Bal- landžio, prie Grafton gatvės užgavo vaiką Albertą Young. Dabar byla pasibaigė, susitaikant už \$200.

Prašo paliuosuoti. Dakta- ras MacKerrow, negras, į- teikė teismui prašymą pa- liuosuoti jį nuo mokėjimo a- limonijos savo pačiai ir ne-

mečiui sunui, po \$20 per sa- vaite. Jis skundžiasi, jog įeigos jo taip sumažėjo, kad ir pačiam vienam pragyve- nimas beveik negalimas.

Kiek rinkimai kainavo. Majorui P. Sullivan praėjusieji rinkimai kainavo \$1367.08. Didžiausias sumas jis išleido demokratų komitetui, Harrington Press, Evening Post ir Labor News skelbi- mams. Jo oponentas God- dard, republikonas, išdavė \$1769.56.

Kavoja vielas. Metų bėgy- je Worcesterjje panaikinta 200 telefonų stulpų ir 250 mylių ilgio vielos sukišta žemėn; elektros žiburių panai- kinta 72 stulpai ir žemėn su- kišta vielų 19. 2 mylių ilgu- mo. Ateinančioj vasaroj rengiamasi daugiau stulpų panaikinti, pravedant vielas tuneliais, kadangi tas yra saugiau ir žmonėms, ir kom- panijoms.

Draugijų reikalai.

TMD. 50 kp. susirinkimas nedėlioj, Sausio 7, 1923, 10 v. ryto, SLA. 57 kp. knygyne, 29 Endicott st. Malonėkit atsilankyti visi nariai, nes yra svarbių reikalų, taipgi knygos yra parėjusios iš Lietuvos. Nepamirškite at- sivist naujų narių.

Pirm. A. T. Jasaitis.

Metinis susirinkimas Lie- tivenijusių Worcesterio Li- tivenių Draugijų atsibus sere- doj, 10 d. Sausio, 7:30 vaka- re, nuosavoje svetainėje, 29 Endicott st. Visi šėrininkai ir Draugijų išrinkti atstovai pribukite į laiką. Bus išduo- ti raportai iš pereitų metų veikimo, visos atskaitos ir a- belnas svetainės stovis iki 1 d. Sausio, 1923 m., ir bus rin- kimas naujo komiteto šiemis 1923 m., kuris šiame susirin- kime turės užimt savo vietą.

Sekr. S. V. Bakanauskas.

SLA. 57 kp. mėnesinis su- sirinkimas atsibus nedėlioje, Sausio 7, 2 valandą popiet, Lietuvių svetainėj, 29 Endi- cott st.

Teatras. Trumpoj ateityj S.L.A. 57 kp. rengiasi per- statyti veikalą "Dvi seseri", pirmu kartu Worcesterj. Kitos draugijos prašomos nepaimt to paties veikalo.

Aušrelės nauja valdyba: pirmininkas F. Skliutas, vice pirm. F. Juzėnaitė, sek. K. Zurlis, fin. sek. J. Peleckis, išd. K. Marcinkaitis.

Gavo perskyras. Elzė Merkewicz gavo perskyrą augštame Worcesterio teis- me. Jos bylą vedė advokatas Benjamin Mendelson, 931—932 Slater Bldg., Wor- cester, Mass.

Stanley Rakowski gavo perskyrą augštame Wor- cesterio teisme. Jo bylą vedė irgi advokatas Benja- min Mendelson.

Merkevičienė išteikėjo už St. Rakowskio 30 d. Gruo- džio, 1922 m. Cent Districto teisme.

Jadvyga Robaczewski iš po No. 17 Spruce gatvės, Worcesterj, gavo persky- rą augštame teisme Gruo- džio 20, atsiskiriant nuo sa- vo vyro Vlado Robaczews- kio. Jos bylą vedė irgi ad- vokatas Benjamin Mendel- sn.

Aušrelės Koncertas

IVYKS

Nedėlioj, 7 dieną Sausio (January), 1923m., 7:45 v. vakare.

A. O. H. SVETAINĖJE, WORCESTERY.

Visi atsilankykit!! Busit užganėdinti!

ČEDYK LEIBELIUS NUO

CHALLENGE PIENO

DEL BRANGIŲ DOVANŲ

Laikyk kelias blėšines savo šėpoj.

Parašyk bilė kuriuo antrašu ant leibelio užpakalio dėl pavci- sluote dovanų surašo.

"Užsimoka čedyt leibelius."

(No. 105)

Visokių Valgomų Daiktų Krautuvė.

Turime įvairių mėsų, valgių, dar- žovių ir geriausių kibišų. Pas mus rasit visko, ką tik geidžiat valgyt.

Jonas Rudnickas, 14 Lafayette Street. (52—1)

PAJIESKOJIMAI.

PAJIESKAU brolio Juozo Bubino. Pirmiau gyveno Hartford, Conn. 8 metai kaip išvažiavo į Detroit, Mich. Nuo to laiko negaunu jokios žinios. Prašau atsiuokti.

Salomėja Buben, 54 Westerville ave., Paterson, N. J. (52—1)

PARSIDUODA geri stubos raka- dai. Penki ruimai gerai sutaisyta, tiktai gyventi, parsiuduoda labai pi- giai. Kreipkitės.

ANDRIUS VAITKEVICIUS, Trečias gyvenimas, 48 Aetna St., Worcester, Mass. (52—2)

PRANEŠIMAS!

Siuomj pranesame Worcesterio lie- tūviams, kad jau atidarėme įvairių valgomų daiktų krautuvę. Kas tik norite gerų ir naujų daiktų, tai pra- šome pas mus atsilankyti. Čia rasite visokios šviežios mėsos, daržovių, vai- šių ir daugybę kitų valgomų daiktų.

Kadangi krautuvė katik naujai užlejom tai visi daiktai yra nauji ir šviežys. Parduodame viską žemiau- siomis kainomis. Užprašome visus lie- tūvius nuosirdžiai atsilankyti ir per- sitikrint. Mes tikime, kad busite pil- nai užganėdinti. Ant reikalavimo or- derius pristatome į namus.

J. JANUŠKEVICIA, 72 Ward St. Kamp. Seymour St., Worcester, Mass. (1—4)

PAJIEKAU Igno Mikailionio, pa- einančio iš kaimo Vartavalanio, Ne- dzingio valsč. Alytaus apskr. Seniau gyveno apie Pittsburgh, Pa. Kas ži- note praneškit, arba pats lai atsiū- kia.

Motiejus Siauruševičius, 14 Mitchell St., Worcester, Mass.

PAJIESKAU brolio Jokubo Steli- nonio, iš Smotiskės k. Aluntos par., Utenos apskr., 1912 metais buvo Kau- kazė, Adzikabul stanejoj. Po to ne- žinau kur prapuolė. Jeigu kas žino, prašau pranešt man, duosiu \$50. do- vanų.

Ant. Stelionis, 406 S. Castle St., Baltimore, Md. (52—1)

Lietuvis advokatas baiges du' universitetu: Cornell University su A. B. G. Washington university su LL.B. Anthony O. Shallna Lietuvos Advokatas WORCESTERYJE — VAKARAIŠ 15 Millbury Street, Telephone Park 6407 BOSTONE — 18 TREMONT ST. Room 908 Kimball Building Telephone Main 7164.

SUGRAŽINKIT LINKSMAS DIENAS!

SUGRAŽINK ATGAL DRAUGISKUMĄ, MEILĘ, DAINAS.

MUZIKA IR ŠOKIUS, TŲ LINKSMŲ DIENU, KURIOS JAU PRAEJO...

Įsigyk GRAFONOLĄ, kuris palinksmins jusų namus. Lie- tuviški Rekordai, padaryti Lietuviškų artistų: dainos, monologai ir muzika. didelis pasirinkimas REKOR- Musų krautuvėje randasi DŪ ir mašinų. Iš kitų vietų lietuviai norinti įsigyti Grafo- rašykite mums, reikalaukite katalogo, pridėjus savo adresa- nolą arba lietuviškų rekordų ir už 2c. stampą, adresuojant:

M. PALTANAVICIA, 15 Millbury St. - Worcester, Mass.

CUNARD

Lietuvos Valdžios Privilegija 2,310 lietuvių

gali atvažiuot į Ameriką pradėdant ateinantį Liepos mėnesį. Cunard patarnavimas yra greičiausias savo giminėms atvažiuot į Amerika. Žmonės turėdant Cunard bilietus, gali ant syk išvažiuot, nes Cunard laivas plaukia iš Europos beveik kasdien. Išvažiuojančius iš Lietu- vos per Cunard Liniją lydi kompa- nijos Lietuvys atstovas, kuris pa- lengvina visus išsiėio vargus.

Už patarnavimą nėra ekstra kaštu.

Del tolesnių informacijų kreip- kitės prie laivų kompanijos agen- to savo mieste, arba prie at- čiausio.

"Be pieno, nėra žmogaus"

Bašo C. HOUSTON GOUDISS. Z MOGUS yra žinduolis. Žinduoliai yra gyvunai, kurių pirmas valgis yra pienas ir kurių visa esenybė re- minsi ant šio skystimo.

P IENAS yra vienatinis gamtos produktas vartojamas vien val- giui. Viskas kitas ką mes valgome ar geriamė turi daugiau priežasčių buty- bei. Pieno užduotis yra palaikyt gy- vybę. Todėl, visuose valgiuose, pie- nas turi turėt pirmą vietą.

B E pieno žmogus neišliktų. Su- džiovink pieną motinos krūtyse, ir atimk visai pieną. I vieną genkar- tę žmonių veislė pradėtų nykt. Atimk bilė kitą valgi, palik pieną ir žmogus tarpas.

P IENAS palaikyt gyvybę naujai užgimusio kūdikio, vienatinis maistas, kurį galima vartot visuose nuotikiuose. Yra gyvenimo ramstis. S VIEŽIAS pienas yra žmonijos di- džiausia dovana. Nešviežias pie- nas yra žmogaus praikiemas. Vi- sas pienas turi but prižiūrėtas ir už- laikytas gerai, kad padarius jį dova- na.

A TLIKT šį darbą yra didžiausia pasaulio užduotis. Taip panašus šis stebėtinus maistas yra į gyvą daiktą, kad nuo atsiradimo, jis pri- traukia visokius gyvunus. Jei apsau- gojimai nėra vartojami, šis gyvybės ir sveikatos šaltinis gali į kelias va- landas persikeist į ligos sukurį. Su- teikt užtikrintai švarų pieną yra beveik negalima.

B ORDENO IŠGARUODINTAS PIENAS yra tyras pienas su pa- likta smetona. Visoki apsaugojimai yra vartojami suteikt Jum švarų, ge- rą pieną. Parlavėjas turi daug to pieno. Pasipirkit kelias blėšines šian- dien.

Atspausdinta su leidimu iš Forecast, sausio, 1921.

Aprausta 1920, C Houston Goudiss.

Antanas J. Milleris, Lietuvos advokatas, 406 Slater Bldg., Worcester, Mass.

NAUJAS LIETUVIS GRABORIUS.

Atlieku darbą mo- dernišku naujausiu budu. Jei mirtis pasi- taikytų Jusų namuo- se draugams, ar gimi- nėms, kreipkitės prie manės dėl patarnavi- mo.

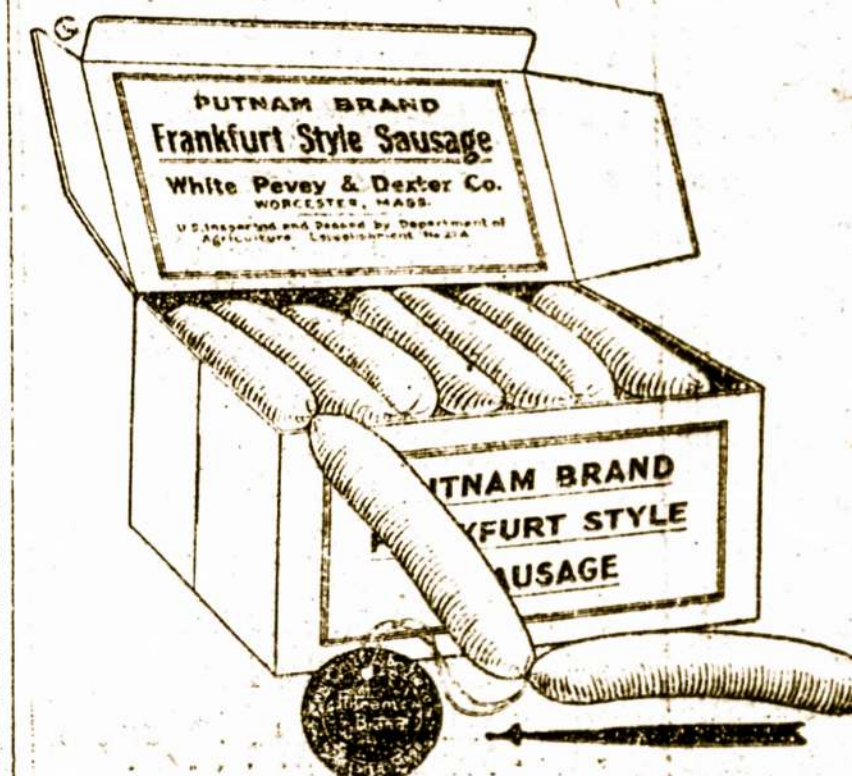
Lankiau tam tikras mokyklas, dirbau į- vairiose istaigose Bos- tone ir New Yorke, įgijau daug prakti- kos. Darbą gvaran- tuoju. Pamėginkite.

JOSEPH J. DIRSA,

Ofisas: 208 Millbury street, Namai: 13 Ellsworth st.

OFISO TEL.: Park 1376. NAMŲ TEL.: Cedar 4953. (51-1)

Galit gaut kiek norit geriausių Frankfurtu.

Reikalaukit Putnam frankfortu ir atkreipkit atydą į firmos mėlyną Putnam ženkl

"AMERIKOS LIETUVIO"

Spaustuvė ATLIEKA SPAUDOS DARBUS.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA

9 Broadway, New York N.Y. TIESI KELIONĖ LIETUVA PER HAMBURGĄ PILIAVĄ ARBA LEPOJŲ. Vaziuokit visi parankia ir tiesiu keliu! Lietuviai vaziuojanti Lietuva aplenkia Lenku juosą (Lithuania) Visa trečia klia, sedalinta ir kambarius 2-ju, 4-riju, 6-šiu ir 8-niu lovy

ESTONIA Vasario 7-14

Iš New Yorko ir Bostono į: HAMBURGĄ \$108.50 — PİLIAVĄ \$106.50 — i Liepoją ir Klaipėdą \$107. — Iš Bostono į New Yorką per Falls River Linija Kreipkitės prie vietinio agento.

NAUJA KNYGA VISIEMS REIKALINGA:

KAIP IŠSIIMT PILIETIŠKAS POPIERAS?

Ka-tik išėjo iš spaudos knyga, kaip išsiimt pilietiškas popieras su visais reikalingiausiais klausymais ir at- sakymais, ANGLŲ ir LIETUVIŲ KALBOSE.

Galite gaut pas mus, kaina 30c.

M. PALTANAVICIA,

15 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.

Naujas Kriaučius Worcesterj.

Vincas Intas, gerai žinomas kriaučius, tikras Lietuvis iš Webster, Mass., atidaro savo išdirbystės šaką Worcesterjje. Šią savaitę atidaro pirmiausia "Amerikos Lietuvis" ofise, 15 MILLBURY ST., lankysis du kartus į savaitę, SEREDOMIS ir SUBATOMIS, vakarais, pakol su jo darbu neapsipažins Wor- cesterio lietuviai, o paskui atsidarys savo šapą šiame mieste. Per 40 metų V. Intas kriaučiauja, Lietuvoje, Bostone ir per il- gus metus Websterjje, Mass. kuris vien tarp svetimaucyų bu- vo vietiniu kriaučiu. Worcesterio lietuviai! Norėdami gražiai tinkamų drabužių, atsilankykite seredomis ir subatomis, pama- tysite prabas audeklų ir paduosite mieras.

Vincas intas & Son,

Main St., Holden Arcade, Webster, Mass. 15 Millbury st., Worcester, Mass.

INTAS.